

Europaudvalget

FOLKETINGET

REFERAT

AF 30. EUROPAUDVALGSMØDE

Dato: Den 28. maj 2014

Tidspunkt: Kl. 10.00

Sted: Vær. 2-133

Til stede: Eva Kjer Hansen (V), formand, Morten Bødskov (S), næstformand, Ida Auken (RV), Lisbeth Bech Poulsen (SF), Nikolaj Villumsen (EL), Jakob Ellemann-Jensen (V), Pia Adelsteen (DF), Mette Bock (LA) og Per Stig Møller (KF).

Desuden deltog: Transportminister Magnus Heunicke, justitsminister Karen Hækkerup, skatteminister Morten Østergaard, minister for børn, integration og sociale forhold Manu Sareen samt erhvervs- og vækstminister Henrik Sass Larsen.

Morten Bødskov fungerede som formand under hele mødet med undtagelse af punkt 7 og 8, hvor Jakob Ellemann-Jensen fungerede som formand.

FO **Punkt 1. Rådsmøde nr. 3318 (transport, telekommunikation og energi – transportdelen) den 5. juni 2014**

Transportministeren orienterede om, at han ville forelægge de seks sager fra rådsmødedagsordenen for den 5. juni 2014. Alle seks sager var til orientering og havde tidligere været forelagt udvalget. Derudover var direktivet om markedsåbning og forvaltning af infrastrukturen til tidligt forhandlingsoplæg.

1. Forslag til direktiv om interoperabilitet i jernbanesystemet i Den Europæiske Union

Politisk enighed

KOM (2013) 0030

Rådsmøde 3318 – bilag 2 (samlenside 2)

Udvalgsmødereferat:

EUU alm. del (12) – bilag 472 (side 1341 FO, forhandlingsoplæg forelagt 7/6-13)

Transportministeren: Forslaget er en teknisk del af fjerde jernbanepakke og er sat på Rådets dagsorden til politisk enighed. Sagen blev forelagt Europaudvalget til forhandlingsoplæg i juni 2013 og forelægges nu til orientering. Forslaget betyder, at godkendelser til ibrugtagning af jernbanekøretøjer og togkontrol- og signalsystemer fremover skal foretages af Det Europæiske Jernbaneagentur (ERA). Der vil dog fortsat være mulighed for, at køretøjer, der alene skal anvendes nationalt, kan godkendes af den nationale sikkerhedsmyndighed – i Danmark er det jo Trafikstyrelsen.

Det har været vigtigt for regeringen, at grænsefladen mellem agenturets og de nationale sikkerhedsmyndigheders kompetencer blev præciseret. Det gælder især udstedelse af tilladelser til køretøjer, togkontrol og signaler. Desuden har regeringen lagt vægt på, at nye opgaver på EU-niveau kan løftes effektivt. Regeringen har særlig været opmærksom på, at forslaget om yderligere bemyndigelse af ERA ikke skaber nye barrierer og bureaukrati. Der er i forbindelse med forhandlingerne sket ændringer for gennemførelsen af de tekniske foreskrifter. Det er nu ændret fra delegerede retsakter til gennemførelsesretsakter. Det støtter man fra regeringens side, da det sikrer, at medlemsstaterne bevarer indflydelse på væsentlige forhold.

Forhandlingerne er landet på en måde, jeg mener vi kan være tilfredse med.

2. Forslag til forordning om den Europæiske Unions Jernbaneagentur og om ophævelse af forordning (EU) nr. 881/2004

Politisk enighed

KOM (2013) 0027

Rådsmøde 3318 – bilag 2 (sammenfatning side 10)

Udvalgsmødereferater:

EUU alm. del (13) – bilag 357 (side 728, senest behandlet i EUU 28/2-14)

EUU alm. del (13) – bilag 51 (side 39 FO, forhandlingsoplæg forelagt 4/10-13)

Transportministeren: Forslaget er en teknisk del af fjerde jernbanepakke og er sat på Rådets dagsorden til en politisk enighed. Sagen blev forelagt udvalget til forhandlingsoplæg i oktober 2013 og forelægges nu alene til orientering. Med forslaget vil Det Europæiske Jernbaneagentur ændre status og blive en egentlig europæisk jernbanemyndighed med udvidede kompetencer og flere opgaver. Generelt har regeringen som bekendt støttet forslaget. Under forhandlingerne har Danmark fået gennemført, at der fastlægges klare rammer for samarbejdsaftaler mellem agenturet og de nationale myndigheder. Samlet set er jeg tilfreds med resultatet af forhandlingerne og med den politiske enighed.

Pia Adelsteen havde forstået det således, at de tog, der skal køre i Danmark, godkendes i Danmark, og at agenturet skal godkende det, hvis de skal krydse grænser. Levner det mulighed for, at tog, der normalt kører nationalt, kan udskiftes med toge, der kører på tværs af landegrænser? Det er jo rart at kunne bruge togene der, hvor de mangler, uden at de skal igennem en godkendelsesprocedure. Ville ministeren uddybe, om de standarder, agenturet skal godkende efter, svarer til de danske?

Jakob Ellemann-Jensen henviste til diskussioner med tidligere transportministre om sprogudfordringer. Det lød måske som en banalitet, men i EU-systemet kan sprog være en udfordring. Hvordan så det ud med at indføre et fælles jernbanesprog, en slags flyverjysk?

Transportministeren svarede Pia Adelsteen, at agenturet ville give bedre mulighed for fleksibilitet. I henhold til gældende regler kan det i dag være vanskeligt at få tilladelse fra begge lande, hvis man vil krydse disse landes fælles grænse. Tog i Danmark skal selvfølgelig have tilladelse fra Trafikstyrelsen til at køre i landet. Ønsker togejereren at bruge togene et andet sted, skal der indhentes tilladelse, men kun ét sted og ikke i hvert land, de skal køre i.

Til Jakob Ellemann-Jensen sagde ministeren, at Kommissionen mente, det var vanskeligt at indføre et fælles sprog på jernbanenettet, men at et forsøg ville blive gjort, når lokomotivførerdirektivet revideres.

Pia Adelsteen spurgte, om agenturet kan udstede tilladelser til, at tog kan køre på tværs af grænser uden at tage hensyn til kapaciteten på jernbanenettet?

Transportministeren svarede, at agenturet laver den tekniske typegodkendelse af togene. Det er op til medlemslandene selv at tage stilling til, om der er plads på skinnerne til togene.

3. Forslag til direktiv om jernbanesikkerhed (omarbejdning) **(Sikkerhedsdirektivet)**

Politisk enighed

KOM (2013) 0031

Rådsmøde 3318 – bilag 2 (samlenotat side 17)

Udvalgsmødereferat:

EUU alm. del (13) – bilag 51 (side 31 FO, forhandlingsoplæg
forelagt 4/10-13)

Transportministeren: Næste sag er sikkerhedsdirektivet, som er sidste, tekniske del af fjerde jernbanepakke. Forslaget er sat på Rådets dagsorden til politisk enighed, og sagen blev forelagt udvalget til forhandlingsoplæg i oktober 2013.

Overordnet skal forslaget sikre, at adgangen til markedet for jernbanetransportydelse forbedres, og at jernbanesikkerheden i EU udvikles og forbedres. Sikkerhedsdirektivet er rammen for en harmonisering af de nationale sikkerhedsregler og den nationale sikkerhedsmyndigheds roller og opgaver. Formålet med forslaget er bl.a. at danne et fælles EU-sikkerhedscertifikat, som vil betyde, at virksomhederne kan anvende et og samme certifikat til kørsel i alle EU-lande. Det vil være agenturet, der skal udstede sikkerhedscertifikat til de jernbanevirksomheder, der udfører grænseoverskridende trafik. Der vil dog fortsat være mulighed for, at jernbanevirksomheder, der alene udfører national transport, kan blive certificeret af den nationale sikkerhedsmyndighed.

Forhandlingerne er også her landet på en måde, jeg mener, vi kan være tilfredse med.

4. Forslag til direktiv om fastsættelse af de største tilladte dimensioner i national og international trafik og største tilladte vægt i international trafik for visse vej køretøjer i Fællesskabet

Politisk enighed

KOM (2013) 0195

Rådsmøde 3318 – bilag 4 (supplerende samlenotat)

Udvalgsmødereferat:

EUU alm. del (12) – bilag 472 (side 1347, senest behandlet i EUU 7/6-13)

Transportministeren: Næste sag, jeg kort vil gennemgå, er forslaget til direktiv om vægt og dimensioner for tunge køretøjer. Forslaget forelægges Europaudvalget til orientering, da der tidligere er taget forhandlingsmandat i sagen. Forslaget er sat på Rådets dagsorden til politisk enighed. Forslaget vedrører busser og lastbiler og deres påhængskøretøjer.

Kommissionens forslag gør det lovligt for modulvogntog at krydse en landegrænse, hvis nabolandene aftaler denne mulighed. Kommissionen foreslår også, at det skal være muligt, at lastbiler og vogntog bliver lidt længere fortil og bagtil. Det er dog kun, hvis denne længdeforøgelse skyldes aerodynamisk udstyr, der giver bedre energieffektivitet, ligesom det for lastbilerne giver bedre udsyn til bløde trafikanter og en længere såkaldt deformationszone, der nedsætter skaderne på modparten, hvis der sker et sammenstød. En lille justering i kravene til længde gør det i Kommissionens forslag også muligt at transportere de stadigt mere anvendte 45-fods-containere, der typisk ankommer med skib. Forslaget fastlægger desuden krav om, hvor ofte lastbiler eller busser skal kontrolleres for overlæs. Samtidig fastsættes der overordnede regler for sanktioner i forbindelse med overlæs.

Der er stadig substantielle forhandlinger i Rådet på embedsmandsniveau – ikke mindst om det svære spørgsmål om grænseoverskridende kørsel med modulvogntog. Der har været en række forskellige forslag på bordet under forhandlingerne i Rådet, og forhandlingerne har været komplekse. Det ser dog på nuværende tidspunkt ud til, at man i Rådet lander på et kompromis, der vil betyde, at vi kan fortsætte med at køre over Øresund med modulvogntog. Det er jo godt.

Europa-Parlamentet har behandlet forslaget og vedtaget sin betænkning. Parlamentet foreslår bl.a. at beholde teksten om modulvogntog i det gældende direktiv og pålægge Kommissionen at lave en evaluering af grænseoverskridende kørsel med modulvogntog i EU til 2016. Dette skal potentielt danne grundlag for ny lovgivning.

Man har fra dansk side arbejdet for, at modulvogntog skal kunne passere mere end én landegrænse under sin transport, så længe landene tillader det. Men det ser ud til, at der er mest opbakning til en løsning, hvor ordlyden omkring modulvogntog i det gældende direktiv bevares – altså kun ét land. Dette er i et dansk perspektiv ikke en ideel løsning, men Danmark kan leve med den, da det vil betyde status quo i forhold til praksis i dag.

Pia Adelsteen nævnte forslaget om at tjekke for overlæs for hver 2000 km. Hvordan havde man forestillet sig at gøre det? Det er jo ikke sikkert, at lastbilerne har læs på, hver gang de runder 2.000 km, så det burde snarere kontrolleres med jævne mellemrum. Hun bemærkede, at vådt grus kunne føre til overvægt.

Pia Adelsteen studsede over, hvordan det kan være, at EU, der ellers står for fri bevægelighed, kan begrænse den for modulvogntog, hvis landene ellers kan blive enige om, at det er i orden, at de krydser grænser. Det er underligt, at EU ikke forstår, at modulvogntogene er lavet, for at man kan fragte flere varer samtidigt i stedet for i enkelte lastbiler. Hun ville gerne vide, om klageprocedurer og erstatningsansvar for chauffører, transportledere og virksomhed bliver fuldt harmoniseret, så man kan bevare en konkurrence på lige vilkår.

Per Stig Møller var enig med regeringen. Hvis man ikke kan have modulvogntog, der kan krydse flere landegrænser, ryger liberaliseringstanken i nogen grad. Han påpegede i øvrigt, at man altid har kunnet krydse grænser, når landene var enige – det behøvede man ikke Kommissionen til at fortælle sig.

Transportministeren præciserede over for Pia Adelsteen, at formuleringen om tjek for overlæsning af modulvogntog var blevet ændret til, at medlemslandene hvert år skal foretage et passende antal kontroller. Det var ganske rigtigt, at regnvejr kan betyde et overlæs, hvis modulvognskøreren kører med grus, og det var dermed et reelt problem. Ministeren arbejdede for modulvogntogs mulighed for at krydse landegrænser. Argumentet imod var, at mange lande i Østeuropa ikke har en infrastruktur, der kan bære modulvogntog, og at det derfor vil munde ud i unfair konkurrence. Dertil kom, at Europa-Parlamentet i hvert fald før valget var stor modstander af modulvogntog generelt, men med nu fire repræsentanter i Europa-Parlamentet kunne Dansk Folkeparti måske tage ansvar for at lave om på det.

Ministeren var enig med Per Stig Møller i, at det er godt med modulvogntog, idet de sikrer effektiv og miljørigtig transport. For hver tre almindelige lastbiler kan man nøjes med to modulvogntog. Det giver mindre trængsel og bedre miljø.

5. Forslag til forordning om opstilling af rammer for adgang til markedet for havnetjenester og finansiell gennemsigthed for havne

Fremskridtsrapport

KOM (2013) 0296

Rådsmøde 3318 – bilag 2 (samlenotat side 25)

Udvalgsmødereferat:

EUU alm. del (13) – bilag 51 (side 37 FO, forhandlingsoplæg forelagt 4/10-13)

Transportministeren: Den næste sag er den såkaldte havnepakke. Forslaget blev forelagt udvalget til forhandlingsoplæg i oktober 2014 og forelægges denne gang til orientering. Formålet med forslaget er at skabe bedre vækst- og investeringsvilkår for havnene og dermed skabe bedre rammer for økonomisk vækst. Dette skal sikres ved fælles europæiske regler, der skal modernisere og forbedre de konkurrencemæssige og administrative forhold på markedet for havnetjeneste. Samtidig skal der skabes større gennemsigtighed i havnenes organisation, drift og økonomi.

Forslagets opbygning og formål om åben og fair konkurrence er i god tråd med de hensyn, der blev varetaget i forbindelse med den seneste ændring af havneloven i 2012. Der er langt fra enighed om forslaget i Rådet. Sagen er sat i bero på grund af den manglende tid til at nå til enighed forud for europaparlamentsvalget, som netop er afholdt, og sagen er derfor kun på dagsordenen til en fremskridtsrapport.

6. Forslag til ændring af forordning (EF) 261/2004 om fælles bestemmelser om kompensation og bistand til luftfartspassagerer ved boardingafvisning og ved aflysning eller lange forsinkelser og forordning nr. 2027/97 om luftfartsselskabernes erstatningsansvar ved luftbefordring af passagerer og deres bagage

Fremskridtsrapport

KOM (2013) 0130

Rådsmøde 3318 – bilag 2 (samlenotat side 48)

KOM (2013) 0130 – bilag 6 (henvendelse af 6/2-14 fra

Forbrugerrådet Tænk)

KOM (2013) 0130 – bilag 3 (henvendelse af 6/6-13 fra

Rejsearrangører i Danmark)

KOM (2013) 0130 – bilag 4 (notat om bedre

håndhævelsesmuligheder i klagesager om passagerrettigheder på luftfartsområdet)

Udvalgsmødereferater:

EUU alm. del (13) – bilag 302 (side 639 FO forhandlingsoplæg forelagt 7/2-14)

EUU alm. del (12) – bilag 472 (side 1345 FO, forhandlingsoplæg forelagt 7/6-13)

Transportministeren: Den sidste sag på rådsmødet er forslaget om flypassagerers rettigheder. Sagen blev sidst forelagt til forhandlingsoplæg i juni 2013 og i februar 2014 til præciseret forhandlingsoplæg. Sagen forelægges nu alene til orientering. Forslaget har som bekendt til formål at forbedre håndhævelsen af flypassagerernes rettigheder ved at præcisere en række centrale principper, der har givet anledning til mange tvister mellem flyselskaber og passagerer. Samtidig sigter forslaget også mod at balancere hensynet til luftfartspassagerers rettigheder og hensynet til luftfartsselskabernes økonomiske situation. Danmark ønsker ligesom Europa-Parlamentet at forlænge luftfartselskabernes forpligtelse til at indkvartere passagerer i tilfælde af aflysning eller lange forsinkelser, der er forårsaget af ekstraordinære omstændigheder, til fem nætter. Danmark arbejder også for, at der anvendes en tærskel på 5 timer for udløsning af kompensation uanset rejsens længde.

Fra dansk side har det været vigtigt at ensrette de nationale myndigheders håndhævelse af passagerernes rettigheder i EU. Derfor har vi fra dansk side fremsat forslag om at oprette en ekspertkomité for at ensrette medlemsstaternes sanktioner og håndhævelse. Det har mødt stor opbakning blandt en række lande. Man er dog landet på en løsning, hvor man genindfører Kommissionens oprindelige ønske om en reel komité med komitologibeføjelser. Dette kan Danmark også støtte. Forslaget var ellers skrinlagt af formandskabet i forsøget på at skabe et kompromis i Rådet.

Under behandlingen af forslaget har formandskabet dog i øvrigt måtte sande, at der er en række principielle juridiske problemstillinger, som komplicerer fremdriften i behandlingen af forslaget. Dette gælder særlig rettigheder ved lange forsinkelser i ankomst, da denne problemstilling både handler om forholdet om ekstraterritorialitet – altså om reglerne også skal gælde på flyrejser til EU med afgang uden for EU – og forholdet om, hvorvidt reglerne er forenelige med anden international lovgivning.

Det har ikke været muligt at opnå enighed i Rådet om en generel indstilling bl.a. på grund af et spørgsmål, der alene vedrører relationerne mellem Spanien og Storbritannien. Det er ikke hensigtsmæssigt at gå i detaljen her, men spørgsmålet handler om suverænitet i forhold til at inkludere Gibraltar i forordningens anvendelsesområde. Behandlingen af forslaget forventes at fortsætte under italiensk formandskab og er alene sat på dagsordenen til en fremskridtsrapport.

Pia Adelsteen studsede over beløbet for overnatning ved flyforsinkelser. Hvor kan man overnatte tæt på Kastrup Lufthavn for 100 euro? Hun tilføjede, at det sikkert er væsentligt billigere at overnatte i nærheden af en lufthavn i Rumænien og dermed svært at fastsætte et beløb, der gælder for alle EU-landene.

Jakob Ellemann-Jensen spurgte til rettighederne for passagerer, der ankommer til EU med tredjelandes flyselskaber. Er det kun, når de flyver mellem to europæiske destinationer, de er omfattet? Eller når de lander inden for EU? Det er godt med ens retningslinjer, men det kan være forvirrende for passagerer, der kommer udefra, hvis reglerne kun gælder for europæiske selskaber. Det kunne også medføre spekulation i placering af selskaber.

Per Stig Møller mente, at en grænse på 100 euro var noget pjat, og at den blev brugt som undskyldning fra flyselskabernes side for ikke at indlogere passager ved forsinkelser. Som et eksempel nævnte han, at han var blevet henvist til at overnatte i lufthavnen i London, da et British Airways fly til Athen var blevet aflyst. Flyselskabet vidste, at de var forpligtede til at finde logi, men havde henvist til, at der ikke var nogen ledige hoteller. Det var noget svineri at omgå forpligtelserne på den måde.

Transportministeren havde ladet undersøge, hvad der var af overnatningsmuligheder i København, og der var to hoteller tæt på hovedbanegården til under 750 kr. Som en af de få lufthavne i verdenen har Kastrup både metro og tog, og der kommer snart jernbane til Billund og Aalborg lufthavn og en metrocityring til hovedbanegården i København. I luftfartsbranchen var der voldsom modstand mod, at passager ved forsinkelser skal kunne indkvartere sig hvor som helst, fordi det vil give selskaberne en stor ekstraregning til forsikringsordninger og lign.

Ministeren svarede Jakob Ellemann-Jensen, at uanset om man rejser mellem to EU-lufthavne eller rejser ud af EU, er man omfattet af passagerrettighederne. Der er endnu

uafklaret, hvordan det skal forholde sig, hvis man kommer som rejsende udefra. Ministeren havde i ugen inden mødtes med den amerikanske vicetransportminister, der arbejdede for ikke at blive omfattet af EU's regler. Måske handlede det om, at man i Europa har større tradition for passagerrettigheder.

Pia Adelsteen så gerne, at ministeren arbejdede for at ændre loftet på 100 euro. Det er muligt, at der kan findes overnatning i København til det beløb, men det giver ingen mening, at problemet kan løses i København, men ikke andre steder. Flypassager bør ved forsinkelser have ret til, at flyselskabet arrangerer overnatning inden for en rimelig afstand af lufthavnen. Hvad det koster, må være flypassageren uvedkommende, men flyselskaberne må lave aftaler med hotellerne.

Per Stig Møller kaldte ministerens eksempel for enormt ringe – at sige, at man som turist bare kan tage toget til hovedbanegården og håbe på, at man der kan få en henvisning til et hotel inden for prisrammen, var noget pjat. Ministeren burde varetage forbrugernes interesser og ikke storkapitalens. Der kan være flyselskaber, der vil spekulere i at aflyse afgangene med få passager, stikke dem 100 euro og sætte dem til at vente til næste dag. Per Stig Møller mente, at det må være flyselskabernes pligt at sørge for overnatning til de passager, de strander, idet selskaberne skal tage sig af kunder, der har købt billet og er mødt rettidigt op. Som foreslået af Pia Adelsteen, må flyselskaberne så lave nogle hotel-aftaler.

Transportministeren kunne godt lide Per Stig Møllers formulering om at varetage forbrugernes interesser frem for storkapitalens. Selv havde han nok fløjet for lidt til at have så stor erfaring, men han ville sondere forslaget og syntes, at det gav god mening at sige, at det må være flyselskabernes opgave at huse de strandede passager. Han tilføjede, at landene ikke havde stået i kø for at få hævet loftet på 100 euro – mange lande mente ligefrem, at beløbet var for højt. Ministeren kunne derfor ikke garantere, at han ville få succes med forslaget, men ville kaste sig ind i det på forbrugernes og den danske oppositions side.

FO 7. Forslag til Europa-Parlamentets og Rådets direktiv om ændring af Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 2012/34/EU af 21. november 2012 om oprettelse af et fælles europæisk jernbaneområde, for så vidt angår åbning af markedet for indenlandsk passagertransport med jernbane og forvaltning af jernbaneinfrastrukturen

Tidlig forelæggelse

KOM (2013) 0029

Rådsmøde 3318 – bilag 2 (samlensnotat side 80)

Udvalgsmødereferat:

EUU alm. del (12) – bilag 301 (side 883, fjerde jernbanepakke
senest behandlet 1/3-13)

Transportministeren: Direktivet om markedsåbning og forvaltning af infrastrukturen kaldes også governancedirektivet. Det er ikke på rådsmødets dagsorden, men sagen forelægges som sagt til tidligt forhandlingsoplæg, da det forventes, at det kommende italienske formandskab vil tage sagen op.

Regeringen støtter det overordnede formål med forslaget, der for det første er at sikre lige adgang til infrastrukturen gennem en styrkelse af infrastrukturforvalterens uafhængighed og for det andet at åbne markedet for indenlandsk passagertransport. Når det gælder markedsadgangen, findes der ikke adgangsbarrierer for operatører, der vil køre persontogtrafik i Danmark. Folk, der har fulgt området tæt, vil vide, at i hvert fald de svenske jernbaner har haft transport på danske skinner uden at være kontraktligt forpligtet eller vundet udbud eller andet. Det er der altså mulighed for. I øjeblikket har de det ikke, men muligheden er der. Enhver operatør med de rette tilladelser har siden år 2000 kunnet drive persontogtrafik i Danmark. Regeringen er som udgangspunkt enig i, at det kan resultere i hindringer for den lige adgang til markedet, hvis infrastrukturforvalter og jernbanevirksomhed er meget tæt forbundne. Derfor bør der bakes op om en juridisk og økonomisk adskillelse, sådan som vi har det i Danmark i dag, hvor DSB og Banedanmark er adskilte virksomheder.

Kommissionen foreslår imidlertid regler om adskillelse mellem infrastrukturforvalter og jernbanevirksomhed, som efter regeringens mening går for vidt. Disse regler må fortolkes sådan, at varetagelsen af statens ejerskab til DSB i givet fald skal overføres til et andet ministerium end Transportministeriet. Det er regeringens holdning, at en sådan ordning vil være alt for vidtgående og ulogisk. Det er vigtigt, at den til enhver tid siddende transportminister har ansvaret for både DSB og Banedanmark og på den måde kan sikre en sammenhængende transportpolitik.

Regeringen ser et stærkt og effektiviseret DSB som en central forudsætning for at realisere de politiske mål på jernbaneområdet. Det er regeringens opfattelse, at styringen af

DSB fortsat har en transportpolitisk og ikke alene en rent forretningsmæssig betydning. Det ville derfor være stærkt uhensigtsmæssigt, hvis styringen af DSB fremover ikke kunne finde sted i transportpolitisk regi. Det nærmer sig at være ulogisk eller i hvert fald inkonsistent, at Kommissionen samtidig foreslår, at én og samme juridiske enhed også fremover kan stå som ejer af infrastrukturforvalter og operatør - så længe dette sker inden for rammerne af en vertikalt integreret virksomhed, herunder en holdingstruktur som det er tilfældet for Deutsche Bahn i Tyskland.

Regeringen vil derfor være særlig opmærksom på, at reglerne om adskillelse ikke kommer til at gå videre end formålet kræver. Den danske model skal med andre ord kunne opretholdes. Her i Danmark administrerer Banedanmark som styrelse under Transportministeriet infrastrukturen, mens DSB som selvstændig offentlig virksomhed ejet af staten driver en del af jernbanevirksomheden her i landet.

Når det gælder integrerede jernbanevirksomheder, lægger forslaget op til, at tilsynsorganerne skal godkende afgørelser truffet af infrastrukturforvalterens bestyrelse vedrørende visse personalemæssige forhold, f.eks. vedrørende ansættelser på direktionsniveau. Til sidst indebærer forslaget, at der skal nedsættes et koordinationsudvalg. Formålet er at sikre en god koordination mellem infrastrukturforvalteren og de brugere af nettet, som berøres af infrastrukturforvalterens afgørelser. Både hvad angår arbejdsopgaverne for tilsynsorganerne og koordinationsudvalget, er det vigtigt, at disse ikke bliver unødigt bureaukratiske, og at hverken tilsynsorganer eller koordinationsudvalg tillægges beføjelser, der forekommer unaturlige.

FO Mit forhandlingsoplæg er på denne baggrund, at

- man fra dansk side som udgangspunkt støtter regler om adskillelse af infrastrukturforvalter og jernbanevirksomhed – altså regler, der adskiller dem, der driver og ejer skinnerne, fra dem, der kører togene.

idet man fra dansk side arbejder for,

- at reglerne om integrerede virksomheder sikrer, at der reelt er samme adskillelse som i ikkeintegrerede virksomheder
- at forslaget ikke kommer til at medføre unødigt bureaukratisering og administrative byrder, herunder at reglerne om koordinationsudvalg og samarbejdsforum kun indføres i det omfang, det tilfører en merværdi
- at tilsynsorganet ikke tillægges beføjelser, der ligger uden for deres naturlige områder, herunder beføjelser af ansættelsesretlig karakter

- at tidsfristerne for tilsynsorganets sagsbehandling ikke gøres så korte, at kvaliteten af sagsbehandlingen forringes
- at det skal være op til de enkelte medlemslande selv at bestemme, hvem der ejer og styrer deres jernbaneselskaber,

og lægger afgørende vægt på

- at den danske model, hvor Banedanmark som styrelse administrerer infrastrukturen og DSB som selvstændig offentlig virksomhed driver jernbanevirksomhed, kan opretholdes i regi af Transportministeriet, herunder at transportministeren også fremover vil have mulighed for at udpege bestyrelsesmedlemmer i DSB.

Pia Adelsteen syntes det var fint med lige adgang til infrastruktur, men havde svært ved at se, hvorfor EU skal diktere, at virksomhedsstrukturen skal være adskilt med et par enkelte undtagelser. Det måtte da være noget, man bestemmer nationalt. Hvordan forholdt ministeren sig til det? Og kunne han give en oversættelse af udtrykket vertikalintegreret virksomhed? Idet hun henviste til samlenotatet, hvor der stod, at tilsynsorganet skal føre tilsyn ud over den kontrol, som Kommissionen skal føre, spurgte hun, hvad det var for en kontrol. Hun spurgte derudover, hvad det betyder, at alle aktører på jernbaneområdet forpligtes til at indgå i et fælles informations- og billetsystem. Betyder det, at rejsekortet skal skrottes?

Jakob Ellemann-Jensen spurgte, hvad holdningen var til den fjerde jernbanepakke i Tyskland, hvor man ikke har adskillelsen mellem infrastrukturforvalter og operatør, og hvor man i hvert fald tidligere har været imod den. Som pointeret i regeringens samlenotat lægger det op til en forskelsbehandling. Man kunne have den holdning, at begge dele skal fastholdes i Transportministeriet, men kunne også forestille sig at afhænde den ene del, som f.eks. DSB i Danmark. Venstre bakkede dog op om ministerens forhandlingsoplæg, idet partiet ikke synes, at DSB skal flyttes til et andet ministerium, men derimod privatiseres.

Per Stig Møller meddelte, at Det Konservative Folkeparti støttede mandatet, idet det sikrer liberalisering. Opdelingen forekom rigtig for at få fri konkurrence på jernbanenettet. Han formodede, at der var taget særligt hensyn til Deutsche Bahn.

Nikolaj Villumsen mente ikke, at Kommissionen skulle pålægge Danmark at bringe jernbanedriften i udbud. Sådanne beslutninger skal tages af Folketinget, navnlig set i lyset af at det kan have samfundsøkonomiske konsekvenser. Enhedslisten kunne derfor ikke støtte ministerens forhandlingsoplæg.

Transportministerens svar lød, at Deutsche Bahn har en holdingbaseret, nedadrettet struktur og ejer skinner og togoperatørselskabet. I Danmark har man vandtætte skotter mellem DSB og Banedanmark. Forslaget om den tyske integrerede model forekommer ulogisk, og regeringen vil arbejde for at bevare den danske model, som har fungeret siden år 2000. Ministeren mindede om, at forslaget stadig befandt sig på et tidligt stadie, og at man ikke kendte den tyske holdning.

Ministeren oplyste Pia Adelsteen om, at det ikke er obligatorisk med fælles billetsystemer.

Ministeren havde noteret sig, at Enhedslisten ikke støttede mandatet, men præciserede, at et obligatorisk udbud ikke var en del af mandatet. Det er noget, man nationalt træffer beslutning om. I Danmark har man med svingende succes allerede udbud på togstrækningerne. Udbud skal også praktiseres fremover, fordi det er afgørende for et effektivt DSB.

Pia Adelsten kunne godt forstå, at ministeren ville arbejde for den danske model, men bliver det den gældende model, har man som Folketing og stat til gengæld ikke mulighed for at ændre den. Det bør man kunne beslutte nationalt. Formålet er lige adgang til infrastrukturen, og hvis den er der, er det ligegyldigt, hvordan selskabet ser ud. Dansk Folkeparti kunne ikke støtte mandatet.

Per Stig Møller sagde, at liberalisering er det afgørende. Han var enig i, at Kommissionen ikke skal afgøre, hvordan regeringen indretter sig, og ikke skal blande sig i, om der skal være to forskellige ministre til et område.

Transportministeren sagde, at hvis man ikke har en adskillelse mellem infrastrukturforvalter og jernbanevirksomhed, vil det være vanskeligt for private togoperatører at komme ind på markedet. Med forslaget sikrer man, at det er en selvstændig myndighed, der varetager togskinneerne, og de er i øvrigt ligeglade med, hvilken jernbanevirksomhed der kører på skinnerne. Ministeren vidste, at Dansk Folkeparti havde arbejdet for et udbud, og det var svært at gennemføre, hvis man ikke har sikret et ordentligt europæisk marked at operere på.

Den fungerende formand konkluderede, at der ikke var et flertal imod regeringens forhandlingsoplæg, idet kun Dansk Folkeparti og Enhedslisten havde ytret sig imod det.

**8. Rådskonklusioner om midtvejsevaluering af EU's søtransportpolitik
2010-2018**

Vedtagelse

Rådsmøde 3318 – bilag 3 (samlenotat side 2)

Transportministeren havde ingen bemærkninger til dette punkt.

9. Eventuelt

Transportministeren havde ingen bemærkninger til dette punkt.

10. Siden sidst

Transportministeren: Under punktet siden sidst vil jeg kort orientere om, at Rådet den 14. marts 2014 vedtog en generel indstilling på fjerde jernbanepakkes agenturforordning. Samtidig understregede det kommende italienske formandskab, at det var vigtigt at starte drøftelserne af den politiske del af jernbanepakken. Dette mødte dog stor modstand fra den række medlemslande, som ønsker at gøre den tekniske del af pakken færdig først. På mødet, der havde en beskeden dagsorden, blev der også vedtaget enighed om Rådets holdning til forslaget om oprettelsen af Shift2Rail. Det skal være et offentlig-privat forskningspartnerskab og via en øremærket forskningsindsats skal det styrke jernbanesektorens effektivitet.

Til sidst debatterede medlemslandene Kommissionens meddelelse om konkurrencedygtig og ressourceeffektiv bytrafik. Flere lande fremhævede i den forbindelse København som en foregangsby, som man kan lære af – særlig i forhold til cyklisme.

Punkt 2. Rådsmøde nr. 3319 (retlige og indre anliggender) den 5.-6. juni 2014

Justitsministeren koncentrerede sig om udvalgte væsentlige sager: dagsordenens punkt 1, 7 og 16, der ligesom resten af sagerne i samlenotatet blev forelagt til orientering. Udvalget var velkomment til at spørge til de øvrige sager. For en god ordens skyld bemærkede hun, at dagsordenspunkterne om en flerårig handlingsplan for 2014-2018 vedrørende europæisk e-justice, om konkursregistre og om rådskonklusioner om terrorisme og grænsesikkerhed var taget af dagsordenen for rådsmødet. Dagsordenspunktet om Kommissionens rapport fra 2013 om anvendelsen af EU's charter om grundlæggende rettigheder var ligeledes taget af dagsordenen, men blev i stedet behandlet i forbindelse med frokostdrøftelsen på justitsdagen.

1. Forslag til Europa-Parlamentets og Rådets forordning om EU-agenturet for samarbejde og uddannelse inden for retshåndhævelse (Europol) samt om ophævelse af afgørelse 2009/371/RIA og 2005/681/RIA*

Generel indstilling

KOM (2013) 0173

Rådsmøde 3319 – bilag 1 (samlenotat side 5)

KOM (2013) 0173 – svar på spørgsmål 1

KOM (2013) 0173 – svar på spørgsmål 2

KOM (2013) 0173 – svar på spørgsmål 3

KOM (2013) 0173 – bilag 2 (kopi af REU alm. del (13) – svar på MFU spm. 280 om Europol)

EU-note (13) – E 11 (EU-note af 14/2-14 om debat om parlamentarisk kontrol med Europol)

EU-note (12) – E 41 (EU-note om Storbritanniens beslutning om retsforbeholdet)

EU-note (12) – E 25 (EU-note om EU-forslag sender Danmark ud af Europol)

Udvalgsmødereferater:

EUU alm. del (13) – bilag 357 (side 699, senest behandlet i EUU 28/2-14)

EUU alm. del (13) – bilag 188 (side 320, behandlet i EUU 29/11-13)

EUU alm. del (13) – bilag 51 (side 23, behandlet i EUU 4/10-13)

EUU alm. del (12) – bilag 443 (side 1306, behandlet i EUU 31/5-13)

EUU alm. del (12) – bilag 489 (side 1447, samråd om Europol 18/6-13)

Justitsministeren: Forslaget til en forordning for Europol er en sag, som I kender rigtig godt. Forhandlingerne af forslaget er nu nået så langt, at det græske formandskab har sat sagen på dagsordenen for det kommende rådsmøde til generel indstilling.

Jeg vil ikke gennemgå forslaget i detaljer, men nøjes med at orientere jer om den drøftelse, der fandt sted på det seneste rådsmøde tilbage i marts.

Som jeg orienterede jer om i forbindelse med min forelæggelse forud for rådsmødet i marts, havde formandskabet lagt op til, at der på rådsmødet skulle opnås enighed om, at de dele af forordningsforslaget, der vedrørte sammenlægningen af Europol og CEPOL, skulle udgå af forslaget. Og på rådsmødet var der da også som forventet enighed om at slette alle bestemmelser om sammenlægningen fra forslaget. Det har Europa-Parlamentet i øvrigt også gjort i forbindelse med sin behandling af forslaget. Det betyder, at sammenlægningen ikke længere er en del af forslaget. I stedet vil Kommissionen fremsætte et selvstændigt forslag til et nyt retsgrundlag for CEPOL.

Forordningsforslaget om Europol er som sagt sat på dagsordenen for det kommende rådsmøde til generel indstilling. Men det er endnu ikke klart, hvornår Danmark risikerer at forlade Europol. Selv om forhandlingerne nærmer sig sin afslutning i rådsregi, udestår der fortsat trilogforhandlingerne med Europa-Parlamentet. Samtidig står vi i en situation, hvor vi både udskifter Kommissionen og Europa-Parlamentet. Det er derfor svært at sige noget mere præcist om, hvornår forhandlingerne vil blive afsluttet. Selv om forhandlingerne kan blive afsluttet hurtigt – måske ved årets udgang – er det fortsat uklart, hvornår det nye Europol er oppe at køre. Det er noget, som medlemsstaterne endnu ikke har drøftet.

Som vi alle sammen ved, er forordningsforslaget om Europol omfattet af det danske retsforbehold. Det betyder, at Danmark står til at forlade Europol-samarbejdet med den nye forordning. Det er dybt beklageligt, at retsforbeholdet sætter Danmark i denne situation, for der hersker ingen tvivl om, at Danmark har meget stor gavn af at være en del af Europol-samarbejdet. Det har jeg og mine forgængere også gentagne gange understreget over for vores europæiske kolleger. Og derfor skal Danmark selvfølgelig også deltage i Europol-samarbejdet fremover.

Der er to muligheder for dette. Enten skal Danmark gennem en folkeafstemning ændre sit forbehold på det retlige område til en tilvalgsordning. Eller også skal Danmark indgå en såkaldt parallelaftale. Regeringen ønsker som bekendt, at Danmark omdanner forbeholdet til en tilvalgsordning, men sådan en folkeafstemning skal tages på det rigtige tidspunkt. Det kræver ro om det europæiske samarbejde – både i EU og herhjemme.

Spørgsmålet er så, om der er nogle gode alternativer til en omdannelse af retsforbeholdet, hvis vi ikke kan få gennemført en folkeafstemning i en overskuelig fremtid. En mulighed vil være at søge om en såkaldt parallelaftale. En eventuel parallelaftale kan først indgås, når forhandlingerne af den nye Europol-forordning er afsluttet. Men vi arbejder allerede nu på at få afklaret de tekniske aspekter af en eventuel parallelaftale. Som I tidligere er blevet orienteret om, blev der allerede i november sidste år afholdt et møde med Kommissionen på embedsmandsniveau. Kommissionen fandt på dette tidspunkt, at det endnu var for tidligt at drøfte de tekniske aspekter i forhold til en eventuel parallelaftale. Vi har dog fra regeringens side fastholdt dialogen med Kommissionen, og der blev da også så sent som i forrige uge afholdt et nyt møde med Kommissionen på teknisk niveau, hvor det blev aftalt at fastholde den tætte kontakt.

Vi har selvfølgelig overvejet, om der kunne være andre muligheder for, at Danmark fortsat kan samarbejde med Europol. Europol har jo i dag indgået samarbejdsaftaler med en række lande, som eksempelvis Norge. Det står dog allerede nu klart, at Danmark ikke kan få en sådan samarbejdsaftale med Europol. Det følger nemlig af Lissabontraktaten, at Europol ikke som tidligere selvstændigt kan indgå samarbejdsaftaler med tredjelande. Samarbejdsaftaler skal derfor i stedet indgås med EU som sådan. Og det vil skulle ske med hjemmel i Traktatens artikel 218, som er den samme hjemmel, der gælder for indgåelse af parallelaftaler. Det betyder rent praktisk, at det vil kræve den samme beslutningsprocedure som en parallelaftale og tage lige så lang tid.

Pia Adelsteen sagde, at Dansk Folkeparti gik ind for politisamarbejde. Hun mente, at hun havde stillet et skriftligt spørgsmål om, hvorfor man ikke kan gå i gang med at lave en parallelaftale, før Europol bliver ændret, men var glad for, at ministeren – som den første fra sin regering – sagde, at man i det mindste på embedsmandsniveau vil arbejde for en parallelaftale, når nu man ikke ønsker at tage en folkeafstemning.

Jakob Ellemann-Jensen fandt det interessant, at Dansk Folkeparti, der ellers mener, at afgørelser skal træffes i Danmark, foretrækker en parallelaftale, der ingen indflydelse giver, frem for en tilvalgsmodel, som man er blevet tilbudt, og som Storbritannien også har. Han bad ministeren bekræfte, at en parallelaftale forhindrer, at man får indflydelse på de regler, man er forpligtet af.

Per Stig Møller ærgrede sig over, at regeringen ikke havde sat retsforbeholdet til afstemning samtidigt med patentdomstolen, det kunne nok være gået igennem med en rimelig stemmeprocent. Det Konservative Folkeparti går ind for den tilvalgsmodel, man forhandlede igennem i forbindelse med Lissabontraktaten. Parallelaftaler kan ikke trækkes i en automat, for indstillingen er generelt, at enten er man med, eller også er man ikke. Han opfordrede til at sætte retsforbeholdet til afstemning snarest muligt.

Nikolaj Villumsen ville ikke fortsætte spekulationerne om, hvordan en afstemning om retsforbeholdet ville være faldet ud. Han syntes, det var fornuftigt at undersøge mulighederne for en parallelaftale, så man senere kunne tage stilling til mulighederne.

Justitsministeren svarede Pia Adelsteen, at man ikke bare kan gå i gang med at lave en parallelaftale, men må vente, til den nye forordning bliver endeligt vedtaget og det bliver besluttet, hvornår den træder i kraft. Man holder kontakten i kog med tekniske møder, på Kommissionsniveau osv., og det har man gjort længe. Den erfaring, Danmark har med at lave parallelaftaler, er, at man har søgt om seks af dem og fået fire. En parallelaftale kræver, at Kommissionen indstiller den til Rådet, at Parlamentet bakker op om det, og at medlemslandene mener, det er i deres interesse. Derfor foretrækker regeringen tilvalgsmodellen. Men man må tage afstemningen på et tidspunkt, hvor opbakningen er mere overbevisende end nu, og det kræver nok et fælles modningsarbejde af dem, der gerne vil af med forbeholdet.

Ministeren bekræftede Jakob Ellemann-Jensen i, at man med en parallelaftale får mulighed for at følge reglerne, men ikke for at påvirke dem. Derfor er tilvalgsordningen mere attraktiv for Danmark. Hvis man mener, at man må samarbejde om at bekæmpe grænseoverskridende kriminalitet, giver det mening, at man sidder med omkring bordet.

Ministeren bemærkede, det var en spændende debat, om man skulle have haft retsforbeholdet til afstemning eller ej. Der er en risiko for, at hvis man har to ting til afstemning, så kan folk markere deres ja på den ene og deres nej på den anden. Afskaffelsen af retsforbeholdet har været en del af skiftende regeringers grundlag i 10 år, men tiden skal være moden, før man sætter det til afstemning. Det ville mildt sagt være brandærgerligt, hvis ikke det lykkedes.

Pia Adelsteen bad ministeren bekræfte, at Danmark er med i Europol, indtil de nye regler træder i kraft, og at Danmark altså ikke bliver smidt ud 1. januar. Problemet var i hendes øjne selvforskyldt, da et flertal i Folketinget havde sagt ja til Lissabontraktaten.

Justitsministeren bekræftede, at Danmark ikke ville ryge ud af samarbejdet den 1. januar. Man gør, hvad man kan, for ikke at blive glemt, og for at de andre lande kan se fordelene i at have Danmark med. Flere partier havde talt om 1. januar i europaparlamentsvalgkampen, men de må have vidst mere end Justitsministeriet.

2. Opfølgning på Middelhavstaskforcens anbefalinger

Orienterende drøftelse

KOM (2013) 0869

Rådsmøde 3319 – bilag 1 (samlenotat side 27)

Udvalgsmødereferat:

EUU alm. del (13) – bilag 357 (side 704, senest behandlet i EUU 28/2-14, punktet blev ikke nævnt)

EUU alm. del (13) – bilag 188 (side 297, behandlet i EUU 29/11-13)

Justitsministeren havde ingen bemærkninger til dette punkt.

3. Kommissionens 5. halvårslige rapport om Schengenområdet funktion

Status

[KOM (2014) 0292]

Rådsmøde 3319 – bilag 1 (samlenotat side 32)

Justitsministeren havde ingen bemærkninger til dette punkt.

4. Procedure for valg af den administrerende direktør for FRONTEX

Udveksling af synspunkter

Rådsmøde 3319 – bilag 1 (samlenotat side 35)

Justitsministeren havde ingen bemærkninger til dette punkt.

5. Udenlandske krigere og hjemvendte set fra et terrorbekæmpelsesperspektiv, navnlig hvad angår Syrien

Status

Rådsmøde 3319 – bilag 1 (samlenotat side 39)

Udvalgsmødereferat:

EUU alm. del (13) – bilag 393 (side 769, senest behandlet i EUU 14/3-14 med udenrigsministeren under punkt om sydlige naboer/Syrien),

EUU alm. del (13) – bilag 188 (side 304, behandlet i EUU 29/11-13, punktet blev ikke omtalt)

Justitsministeren havde ingen bemærkninger til dette punkt.

Udg. 6. Rådskonklusioner om terrorisme og grænsesikkerhed

Rådskonklusioner

Rådsmøde 3319 – bilag 1 (samlenotat side 43)

Punktet var udgået.

7. Kommissionens meddelelse om den fremtidige udvikling for området for retlige og indre anliggender (Post Stockholm)

Præsentation og orienterende debat

KOM (2014) 0154

Rådsmøde 3319 – bilag 1 (samlenotat side 46)

KOM (2014) 0154 – bilag 1 (henvendelse af 27/5-14 fra Red Barnet vedr. børns rettigheder i de strategiske guidelines for EU's politikker for indre anliggender)

Udvalgsmødereferater:

EUU alm. del (13) – bilag 357 (side 703, senest behandlet i EUU 28/2-14)

EUU alm. del (13) – bilag 188 (side 299, behandlet i EUU 29/11-13)

Justitsministeren: Det nugældende program for RIA-området, Stockholmprogrammet, udløber med udgangen af 2014, og der skal derfor vedtages et nyt program – eller rettere et nyt sæt strategiske retningslinjer, som det kaldes i traktaten. De nye strategiske retningslinjer skal vedtages af Det Europæiske Råd på rådets møde i næste måned. Det Europæiske Råd har til brug herfor bedt RIA-Rådet om at drøfte retningslinjerne for den fremtidige udvikling, og det er således hensigten at runde disse drøftelser af på RIA-rådsmødet i næste uge.

Stockholmprogrammet er ganske omfattende og indeholder en forholdsvis detaljeret opregning af konkrete initiativer. Det er umiddelbart forventningen, at de nye strategiske retningslinjer vil være af mere overordnet karakter. Det er således umiddelbart forventningen, at retningslinjerne vil indeholde en mere generel ramme for de kommende års samarbejde og ikke i samme grad som Stockholmprogrammet opliste konkrete initiativer. Det er også mit generelle indtryk, at der blandt medlemsstaterne er et overordnet ønske om i de kommende år at sætte fokus på implementering, konsolidering og styrkelse af det praktiske samarbejde. Dette stemmer godt overens med de overordnede danske prioriteter og ønsker for de nye retningslinjer.

På det seneste rådsmøde i marts præsenterede Kommissionen to meddelelser om den fremtidige udvikling. I den ene meddelelse, Kommissionens meddelelse om EU's dagsorden for retlige anliggender 2020, fokuseres der grundlæggende på implementering, konsolidering, evaluering og praktisk samarbejde. Kommissionen foreslår endvidere kodificering af EU-regler og praksis i det omfang, det vurderes hensigtsmæssigt, og bemærker endelig, at der fortsat kan være behov for at gennemføre nye initiativer til at understøtte

allerede vedtagne retsakter. Også meddelelsen om vejen frem mod et åbent og sikkert Europa fokuserer på at sikre korrekt implementering og håndhævelse af de eksisterende retsakter på asyl- og indvandringsområdet. Herudover fremhæver Kommissionen bl.a. behovet for at forankre indre anliggender i EU's overordnede udenrigspolitik og for at styrke samarbejdet med tredjelande.

Et emne, som man skal adressere i et nyt strategisk program på området for indre anliggender, er behovet for solidaritet på asyl- og indvandringsområdet. Regeringen er naturligvis helt enig i, at det er vigtigt, at der udvises solidaritet med de medlemsstater, der oplever et pres på deres asylsystemer. Det er afgørende, at alle medlemsstater har effektive asyl- og modtagesystemer, og vi har et fælles ansvar for at hjælpe de medlemsstater, hvis asylsystemer er under pres. Vi bakker derfor fuldt ud op om solidaritetsprincippet, som det er fastlagt i de rådskonklusioner om reel og praktisk solidaritet, som blev vedtaget under det danske EU-formandskab i marts 2012.

Fra regeringens side lægger vi vægt på, at diskussionen om øget solidaritet må være baseret på korrekte, faktuelle oplysninger om, hvad de enkelte medlemsstater bidrager med til EU's fælles asyl- og indvandringspolitik. Der er desværre opstået den myte, at de sydeuropæiske medlemsstater løfter et langt større ansvar i forhold til asylansøgere end de nordeuropæiske på grund af Dublinsystemets indretning. Tal fra Eurostat viser imidlertid, at EU-lande som Tyskland, Østrig, Belgien, Holland og Danmark modtager betydeligt flere asylansøgere pr. capita end f.eks. Italien, Grækenland, Bulgarien og Spanien. Hertil kommer, at solidaritet drejer sig om langt mere, end hvor mange spontane asylansøgere den enkelte medlemsstat modtager. Det er f.eks. også udtryk for solidaritet, når man som Danmark deltager aktivt i nærområdeindsatsen, genbosætter kvoteflygtninge eller sender danske betjente til Frontex' operationer i EU's udsatte grænseområder.

Det græske formandskab har udarbejdet et dokument, som skal danne rammen om drøftelsen på RIA-rådsmødet i juni. Der er som nævnt nok en generel enighed om de overordnede temaer for de nye retningslinjer, men derudover er der en række mere konkrete forslag, som fortsat er til drøftelse. Det græske formandskab har lagt op til at sende et brev til formanden for Det Europæiske Råd. Så vidt jeg er orienteret, er det formandskabets hensigt, at brevet skal indeholde en opstilling af de spørgsmål, der er enighed om i Rådet, og de spørgsmål, der skal drøftes yderligere. Fra dansk side ser vi gerne, at Rådets drøftelser munder ud i et indspark fra RIA-Rådet til Det Europæiske Råd, og at der sættes fokus på de emner, hvor der er enighed blandt medlemsstaterne.

Pia Adelsteen hæftede sig ved, at man vil erstatte retsforbeholdet med en tilvalgsmodel. Det lød jo dejligt, at man kan sige ja til politisamarbejde og nej til fælles udviklings- og asylpolitik, men Stockholmprogrammet indeholdt en masse om asylprocedurer osv. Nu har Danmark så sammen med syv andre lande lavet nogle punkter på asylområdet. Skulle det forstås sådan, at Danmark ville gå med til fælles asylregler, hvis man havde en tilvalgsmodel?

Jakob Ellemann-Jensen spurgte, om den gensidige anerkendelse af asylafgørelser var omfattet af retsforbeholdet.

Per Stig Møller spurgte om, hvordan det gik med visionen om et Europa, der yder beskyttelse. Meningen var at styrke EU's evne til at bekæmpe organiseret grænseoverskridende kriminalitet, og her havde Det Konservative Folkeparti bl.a. peget på, at alle lande kunne tage deres dømte og fængslede borgere hjem fra udenlandske fængsler. Hvordan gik det med at få en aftale om det, som også respekteres?

Justitsministeren svarede Pia Adelsteen, at hendes indtryk som sagt var, at man vil holde lidt igen med nye tiltag. Man har villet så meget og haft så travlt, men det nytter ikke noget, hvis folk hjemme i medlemslandene har den opfattelse, at man ikke får implementeret tiltagene og de ikke kommer til at virke. Derfor handlede det ikke om at finde på nye ting, men om at få det allerede vedtagne implementeret og konsolideret.

Ministeren svarede Per Stig Møller, at hjemsendelse af udenlandske afsonere ifølge Lisabontraktaten giver mulighed for, at man fra 1. december kan rejse en sag over for et medlemsland, som ikke har implementeret en rammeafgørelse, og med hensyn til hjemsendelse af udenlandske afsonere betyder det, at alle lande nu er i gang med at implementere det. Den rammeafgørelse om hjemsendelse af dømte udlændinge, der blev vedtaget i 2008, og som skulle være implementeret ved udgangen af 2011, er stadig kun implementeret i 17 lande. Fra december 2014 vil man kunne rejse sagen over for medlemslandene, og det betyder, at alle nu er i gang med at få det gjort. Danmark presser på, og man drøfter det til møderne. I danske fængsler har man ca. 4.000 indsatte, hvoraf omkring en fjerdedel er udenlandske statsborgere. Nogle af dem kan ikke udvises, fordi de bor i Danmark, fordi de ikke fået en udvisningsdom, fordi de sidder varetægtsfængslet, eller fordi de kommer fra lande med forhold, man ikke kan sende dem tilbage til. Justitsministeriet har tidligere – under fremragende ledelse – nedsat Task Force Hjemsendelse, som nu bærer frugt. Sagsbehandlingstiden er sat ned, der tages kontakt til de pågældende lande, og processen virker: I 2011 sendte man to dømte udlændinge tilbage, i 2013 var det 34. Der er meget fokus på den dagsorden, og ministeren havde holdt møder med bl.a. den rumænske justitsminister.

Ministeren bekræftede over for Jakob Ellemann-Jensen, at retsforbeholdet omfatter gensidig anerkendelse af asylafgørelser.

Pia Adelsteen spurgte, om regeringen gerne vil deltage i et fælles europæisk asylsystem, siden den sammen med syv andre lande kommer med anbefalinger på bl.a. asylområdet, som er omfattet af retsforbeholdet, og når regeringen nu så brændende ønsker sig en tilvalgsmodel, hvor man vil tilvælge Europol, Eurojust, Frontex. Det ville være første gang, hun hørte det fra en minister.

Justitsministeren svarede, at man bare havde skrevet i brevet, at de fælles regler på asylområdet skal overholdes. Det havde man været med til at skrive i kraft af Danmarks parallelaftale. Man vil gerne sikre et velfungerende Dublinsystem, så asylansøgere afgiver DNA, når de møder myndighederne i et land, og så får deres sager behandlet der. Som nævnt var der en myte om, at man oppe nordpå ikke tager sin del af slæbet, men pr. capita modtager man faktisk flere, fordi nogle asylansøgere undlader at lade sig registrere i det sydlige Europa og søger nordpå. Derfor havde regeringen med brevet understreget, at de eksisterende solidaritetsregler skal fungere.

Pia Adelsteen sagde, at Dublinforordningen selvfølgelig skal fungere, men havde regeringen taget stilling til, om man vil være med i et fælles asylsystem? Det ligger jo i Stockholmsprogrammet, hvor retsforbeholdet gælder.

Justitsministeren svarede, at man ikke havde taget stilling til det spørgsmål. Regeringen er ved at finde sine fødder i debatten og i den nye situation. Man må drøfte det, når det eventuelt bliver aktuelt.

8. Anvendelsen af artikel 10 i protokol 36

Orientering fra formandskabet

Rådsmøde 3319 – bilag 1 (samlenotat side 54)
EU-note (12) – E 41 (EU-note om Storbritanniens beslutning om retsforbehold)

Justitsministeren havde ingen bemærkninger til dette punkt.

9. Konsekvenserne af underkendelsen af Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 2006/24/EF af 15. marts 2006 om lagring af data genereret eller behandlet i forbindelse med tilvejebringelse af offentligt tilgængelige elektroniske kommunikationstjenester eller elektroniske kommunikationsnet og om ændring af direktiv 2002/58/EF

Udveksling af synspunkter

C-293/12

Rådsmøde 3319 – bilag 1 (samlenotat side 57)

EU-note (13) – E 22 (EU-note af 10/4-14 om underkendelse af logningsdirektivet)

Justitsministeren havde ingen bemærkninger til dette punkt.

10. Udkast til rådskonklusioner om EU's antikorrupsionsrapport

Vedtagelse

KOM (2014) 0038

Rådsmøde 3319 – bilag 1 (samlenotat side 60)

Justitsministeren havde ingen bemærkninger til dette punkt.

11. Årlig rapport for agenturet for fundamentale rettigheder

Præsentation

Rådsmøde 3319 – bilag 1 (samlenotat side 64)

Justitsministeren havde ingen bemærkninger til dette punkt.

12. European Drug Report 2014

Præsentation

Rådsmøde 3319 – bilag 1 (samlenotat side 67)

Justitsministeren havde ingen bemærkninger til dette punkt.

13. Forslag til Europa-Parlamentets og Rådets direktiv om retssikkerhedsgarantier for børn, der er mistænkt eller tiltalt i straffesager

Generel indstilling

KOM (2013) 0822

Rådsmøde 3319 – bilag 1 (samlenotat side 69)

EUU alm. del (13) – bilag 357 (side 708, senest behandlet i EUU 28/2-14)

Justitsministeren havde ingen bemærkninger til dette punkt.

14. Forslag til Europa-Parlamentets og Rådets forordning om oprettelse af en europæisk anklagemyndighed (EPPO)*

Status og orienterende debat

KOM (2013) 0534

Rådsmøde 3319 – bilag 1 (samlentat side 93)

KOM (2013) 0534 – bilag 1 (brev fra Kommissionen vedr. begrundede udtalelser om oprettelse af en europæisk anklagemyndighed)

KOM (2013) 0534 – bilag 2 (korrespondance mellem det britiske overhus og Kommissionen vedrørende Kommissionens håndtering af det "gule kort")

KOM (2013) 0532 – bilag 1 (henvendelse fra kommissær Viviane Reding til Folketingets formand)

KOM (2013) 0534 – svar på spørgsmål 1

EUU alm. del (13) – bilag 197 (bidrag og konklusioner fra COSAC-mødet i Vilnius 27-29/10-13, modtaget 14/1-14)

Udvalgsmødereferater:

EUU alm. del (13) – bilag 357 (side 706, senest behandlet i EUU 28/2-14)

EUU alm. del (13) – bilag 51 (side 10, behandlet i EUU 4/10-13)

Justitsministeren havde ingen bemærkninger til dette punkt, men besvarede spørgsmål fra udvalget.

Jakob Ellemann-Jensen nævnte, at den danske regering i modsætning til flere medlemslande åbenbart mener, at forslaget er i overensstemmelse med nærhedsprincippet. Samtidig er man skeptisk over for, at den europæiske anklagemyndighed skal efterforske og retsforfølge i de enkelte lande. Er de to holdninger ikke i modstrid med hinanden?

Justitsministeren svarede, at regeringen ikke mente, at anklagemyndigheden er i strid med nærhedsprincippet, fordi den kun behandler EU-svig.

15. Forslag til Europa-Parlamentets og Rådets forordning om Den Europæiske Unions Agentur for Strafferetligt Samarbejde (Eurojust)*

Orienterende debat

KOM (2013) 0535

Rådsmøde 3319 – bilag 1 (samlentat side 121)

KOM (2013) 0532 – bilag 1 (henvendelse fra kommissær Viviane Reding til Folketingets formand)

Udvalgsmødereferat:

EUU alm. del (13) – bilag 51 (side 10, senest behandlet i EUU 4/10-13)

Justitsministeren havde ingen bemærkninger til dette punkt.

16. Europa-Parlamentets og Rådets forordning om beskyttelse af fysiske personer i forbindelse med behandling af personoplysninger og om fri udveksling af sådanne oplysninger (generel forordningen om databeskyttelse).

Delvis generel indstilling/orienterende debat

KOM (2012) 0011

Rådsmøde 3319 – bilag 1 (samlenotat side 138)

KOM (2012) 0011 – bilag 11 (henvendelse fra Forbrugerrådet Tænk m.fl. vedr. EU's persondataforordning)

KOM (2012) 0011 – bilag 10 (henvendelse fra DI og DI ITEK vedr. persondataforordningen)

KOM (2012) 0011 – bilag 9 (henvendelse af 22/11-13 fra Forbrugerrådet)

KOM (2012) 0011 – bilag 8 (henvendelse af 29/4-13 fra KL)

KOM (2012) 0011 – bilag 7 (henvendelse af 14/3-13 fra Forbrugerrådet og DI)

KOM (2012) 0011 – bilag 6 (henvendelse af 14/3-13 fra Dansk Arbejdsgiverforening)

KOM (2012) 0011 – bilag 5 (henvendelse af 21/11-12 fra KL vedr. KL generelle holdning til forordningen)

KOM (2012) 0011 – bilag 1 (henvendelse fra FEDMA (Den Europæiske forening for direkte og interaktiv markedsføring) vedr. Kommissionsforslaget)

KOM (2012) 0011 – svar på spørgsmål 1

KOM (2012) 0011 – svar på spørgsmål 2

KOM (2012) 0011 – svar på spørgsmål 3

EU-note (11) – E 28 (note af 19/3-12 om nye regler for databeskyttelse i EU)

Udvalgsmødereferater:

EUU alm. del (13) – bilag 357 (side 709, senest behandlet i EUU 28/2-14, punktet blev ikke nævnt)

EUU alm. del (13) – bilag 188 (side 305 FO, forhandlingsoplæg forelagt 29/11-13)

EUU alm. del (13) – bilag 51 (side 7, behandlet i EUU 4/10-13)

EUU alm. del (12) – bilag 443 (side 1297, behandlet i EUU 31/5-13)

Justitsministeren: Forslaget til en generel persondataforordning er en sag, som udvalget efterhånden kender godt, da forordningsforslaget har været forelagt her i udvalget ganske ofte til orientering og i november 2013 med henblik på forhandlingsoplæg.

Forhandlingerne af databeskyttelsespakken, som forordningsforslaget er en del af, har været en hovedprioritet for det græske formandskab, og det har givet sig udslag i mange arbejdsgruppemøder i foråret. Forhandlingerne har været vanskelige, men formandskabet har målrettet arbejdet på, at der på rådsmødet i juni skulle opnås enighed om forslagens kapitel 5 om overførsel af oplysninger til tredjelande. Emnet blev således drøftet blandt ministrene både i januar og i juni. Formandskabets indsats ser ud til at være lykkedes, idet der lægges op til enighed om kapitel 5 på rådsmødet. Det er dog i forberedelserne til rådsmødet understreget, at enighed om kapitel 5 ikke foregriber endnu udestående horisontale spørgsmål, herunder spørgsmålet om valget af retsakt og antallet af

delegerede retsakter, at enighed ikke udelukker, at man på et senere tidspunkt vender tilbage til reglerne, såfremt der skulle vise sig at være behov for dette, og at en eventuel enighed ikke bemyndiger formandskabet til at indlede forhandlinger med EU-Parlamentet.

Som det også er beskrevet i samlenotatet, bygger reglerne i kapitel 5 på den forudsætning, at overførsel af personoplysninger til et tredjeland ikke kan ske, medmindre der er hjemmel hertil i forordningen. Forslagets artikel 41 til 44 beskriver disse hjemmelsgrundlag. For det første kan der ske overførsel af oplysninger til et tredjeland, hvis Kommissionen har truffet en såkaldt tilstrækkelighedsafgørelse. Det vil sige en afgørelse om, at et tredjeland, et territorium eller en særskilt sektor i et tredjeland eller en international organisation sikrer et tilstrækkeligt højt beskyttelsesniveau i forbindelse med behandling af personoplysninger. Forslaget opregner en lang række af de kriterier, som Kommissionen skal inddrage i denne vurdering. I de tilfælde, hvor der er truffet en såkaldt tilstrækkelighedsafgørelse, kan personoplysninger overføres fra EU til det pågældende tredjeland m.v. uden yderligere godkendelse. Der vil herefter gælde de samme regler for behandling og videregivelser til tredjelandet m.v., som gælder for behandling og videregivelser inden for EU.

Foreligger der ikke en tilstrækkelighedsafgørelse, kan personoplysninger for det andet overføres, hvis de fornødne garantier sikrer den registreredes personoplysninger. De fornødne garantier kan sikres ved anvendelse af eksempelvis standardklausuler om databeskyttelse vedtaget af Kommissionen i overensstemmelse med en såkaldt undersøgelsesprocedure, hvor medlemsstaterne inddrages. Også kontraktklausuler i en aftale mellem den dataansvarlige og databehandleren kan indeholde de fornødne garantier, idet det dog forudsættes, at klausulerne godkendes konkret af tilsynsmyndigheden forud for overførslen.

Forslaget indeholder endvidere en særlig regulering af bindende virksomhedsregler, som også kan danne grundlag for overførsel af personoplysninger. Bindende virksomhedsregler kan godkendes af tilsynsmyndigheden, såfremt en række nærmere betingelser er opfyldt, og vil i givet fald skulle anses for at indeholde de fornødne garantier til sikring af den registreredes personoplysninger i forbindelse med overførsel af oplysningerne til tredjelande. Endelig kan overførsel af oplysninger ske i en række undtagelsestilfælde efter en konkret vurdering. Dette kan eksempelvis være, hvis den registrerede har meddelt sit samtykke, hvis overførselen er nødvendig for udførelsen af en kontrakt mellem den registrerede og den dataansvarlige, eller hvis en overførsel, som ikke kan betegnes som omfattende eller hyppig, er nødvendig af hensyn til legitime interesser, som forfølges af den dataansvarlige, og hensynet til den registrerede ikke overstiger disse interesser.

Reglerne i kapitel 5 minder om de regler, som vi allerede kender fra den danske persondatalov, der implementerer databeskyttelsesdirektivet fra 1995. Grundstrukturen er altså den samme. Udgangspunktet er således også i dag i persondatalovens § 27, stk. 1, at der kun må overføres personoplysninger til et tredjeland, hvis dette land sikrer et tilstrækkeligt beskyttelsesniveau. Hvis der ikke sikres et tilstrækkeligt beskyttelsesniveau, fremgår det af persondatalovens § 27, stk. 3, at overførsel kan ske i en række konkrete

tilfælde, herunder hvis den registrerede har givet sit udtrykkelige samtykke. I modsætning til forordningsforslaget er der ifølge databeskyttelsesdirektivet mulighed for, at medlemsstaterne selv vurderer, om beskyttelsesniveauet i tredjelandet er tilstrækkeligt. Det vil sige, at overførsel af oplysninger kan ske efter persondatalovens § 27, stk. 1, selv om der ikke foreligger en formel tilstrækkelighedsafgørelse fra Kommissionens side. Efter persondatalovens § 27, stk. 4, kan tilsynsmyndigheden give tilladelse til overførsel af personoplysninger, hvis den dataansvarlige yder tilstrækkelige garantier for beskyttelse af den registreredes rettigheder. Endvidere kan overførsel ske på baggrund af godkendte standardkontrakter.

Som jeg var inde på i forbindelse med forelæggelsen for udvalget i marts, har vi fra dansk side – i overensstemmelse med mandatet – arbejdet for, at der sikres et højt beskyttelsesniveau for overførsel af personoplysninger til tredjelande. Samtidig har vi lagt vægt på, at det i velbegrundede situationer skal være muligt at overføre oplysninger, også hvor tredjelandet ikke har et tilstrækkeligt beskyttelsesniveau i forordningsforslagets forstand. Som jeg også var inde på i marts, har vi fra dansk side ikke grundlæggende haft indvendinger mod de foreslåede regler i kapitel 5 i deres nuværende udformning. De bygger som nævnt i vidt omfang på de gældende regler i direktivet fra 1995. Jeg mener, at vi i forhandlingerne har opnået et resultat, som vi kan være tilfredse med, og som ligger inden for det mandat, som regeringen har fået her i udvalget. Jeg vil derfor på rådsmødet støtte, at der opnås enighed om kapitel 5 med de forbehold, som jeg var inde på indledningsvis.

Herudover kan jeg nævne, at det er forventningen, at formandskabet vil lægge op til en orienterende drøftelse om det såkaldte one stop shop-princip for tilsynsmyndigheder. Princippet har været drøftet på rådsmødet i oktober og december 2013. I den forbindelse har ministrene givet retningslinjer for arbejdet på teknisk niveau. Formandskabet lægger nu op til, at vi i ministerkredsen igen skal udstikke retningslinjer for det fremadrettede arbejde med one stop shop-princippet. Drøftelsen vil bl.a. vedrøre spørgsmålet om rækkevidden af den afgørelse, som hovedvirksomheden skal træffe. Forslaget bygger som bekendt på den forudsætning, at det i visse tilfælde vil være en tilsynsmyndighed i ét medlemsland, som kan træffe afgørelser, som vil få virkning for behandling af personoplysninger i en anden medlemsstat.

Som det tidligere er redegjort for her i udvalget, er det afgørende for Danmark, at andre landes myndigheder ikke træffer afgørelser, som er direkte bindende for dataansvarlige eller borgere i Danmark. Arbejdet går i den rigtige retning i arbejdsgruppen, men jeg vil på rådsmødet på ny understrege vigtigheden af dette spørgsmål for Danmark.

Pia Adelsteen spurgte om, hvilke institutioner databeskyttelsesdirektivet kommer til at omfatte, om det er afgjort, hvorvidt det skal være et direktiv eller en forordning, og om den afgørelse kan få betydning for den danske arbejdsretslige model.

Jakob Ellemann-Jensen sagde, at en af udfordringerne var, at man må sikre registerforskning, som Danmark angiveligt er rasende dygtig til. Hvordan går det med det i forhandlingerne med Rådet? Han mente, at regeringen burde arbejde for et direktiv, når nu LO og Finanssektorens Arbejdsgiverforening ikke er tilfredse med valget af forordning, fordi det giver problemer med den danske arbejdsmarkedsmodel. Institut for Menneskerettigheder mener også, at Kommissionens rettigheder til dedikation bør afgrænses og specificeres – ville regeringen arbejde for det?

Justitsministeren svarede Pia Adelsteen, at det ikke som udgangspunkt skulle gælde for EU-institutioner, men det fremgår, at de regler, der gælder for EU-institutionerne, skal bringes i overensstemmelse med direktivet. Det er altså stadig et åbent spørgsmål, hvordan det falder ud. Det var endnu ikke afgjort, om det ville blive en forordning eller et direktiv.

Ministeren svarede Jakob Ellemann-Jensen, at regeringen er meget opmærksom på den registerbaserede forskning, men at det var noget tid siden, at regler herom blev forhandlet på arbejdsgruppeniveau. Danmark er førende på området, og den danske lovgivning tillader forsvarlig og sikker registerbaseret forskning, og regeringen lægger vægt, at det skal kunne fortsætte. Man samarbejder med de relevante fagministerier – Ministeriet for Sundhed og Forebyggelse samt Ministeriet for Forskning, Innovation og Videregående Uddannelser.

17. Forslag til Europa-Parlamentets og Rådets direktiv om beskyttelse af fysiske personer i forbindelse med de kompetente myndigheders behandling af personoplysninger med henblik på at forebygge, efterforske, opdage eller retsforfølge straffelovsovertrædelser eller fuldbyrde strafferetlige sanktioner og om fri udveksling af sådanne oplysninger.

Status

KOM (2012) 0010

Rådsmøde 3319 – bilag 1 (samlenotat side 219)

EU-note (11) – E 28 (note af 19/3-12 om nye regler for databeskyttelse i EU)

KOM (2012) 0010 – svar på spørgsmål 1

Udvalgsmødereferat:

EUU alm. del (13) – bilag 357 (side 710, senest behandlet i EUU 28/2-14)

EUU alm. del (12) – bilag 133 (side 446, senest behandlet i EUU 30/11-12, punktet blev ikke nævnt)

Justitsministeren havde ingen bemærkninger til dette punkt.

18. Forslag til Europa-Parlamentets og Rådets forordning om ændring af Rådets forordning (EF) nr. 1346/2000 om konkurs*

Generel indstilling

KOM (2012) 0744

Rådsmøde 3319 – bilag 1 (samlenotat side 254)

Udvalgsmødereferater:

EUU alm. del (13) – bilag 357 (side 705, senest behandlet i EUU 28/2-14, punktet blev ikke nævnt)

EUU alm. del (13) – bilag 188 (side 315, behandlet i EUU 29/11-13, punktet blev ikke nævnt)

Justitsministeren havde ingen bemærkninger til dette punkt.

Udg. 19. Udkast til Kommissionens rapport fra 2013 om anvendelsen af EU's Charter om grundlæggende rettigheder og overensstemmelsen mellem interne og eksterne aspekter af beskyttelsen og fremmelsen af menneskerettigheder

Rådskonklusioner

KOM (2014) 0224

Rådsmøde 3319 – bilag 1 (samlenotat side 265)

Punktet var udgået.

Udg. 20. Udkast til flerårig handlingsplan for 2014-2018 vedrørende europæisk e-justice

Vedtagelse

Rådsmøde 3319 – bilag 1 (samlenotat side 269)

Punktet var udgået.

Udg. 21. Konkursregistre

Orientering fra formandskabet

Punktet var udgået.

22. Opdatering af EU's strategi for bekæmpelse af radikaliserings og rekruttering til terrorisme

Vedtagelse

Rådsmøde 3319 – bilag 2 (samlenotat side 2)

Justitsministeren havde ingen bemærkninger til dette punkt, men besvarede spørgsmål fra udvalget.

Jakob Ellemann-Jensen spurgte, om man ville drøfte, hvordan man imødegår hjemvendelsen af Syrienskrigere, der muligvis er blevet radikaliseret, og som i hvert fald har fået et meget lidt betryggende våbenkendskab. Ville man drøfte muligheden for at forhindre dem i at vende tilbage?

Justitsministeren bekræftede, at det ville blive vendt på mødet, og at det fyldte meget i Rådet. Nogle lande er mere udfordret af problemstillingen end andre, men alle ser på det med bekymring, og derfor er der taget flere initiativer på EU-niveau. Et af dem er oprettelsen af Syria Strategic Communications Advisory Team, som skal rådgive medlemsstaterne i at formidle modhistorier, der kan mindske motivationen for at deltage i krigen, altså en forebyggende indsats. Et andet initiativ er etableringen af en webportal, hvor bl.a. nødhjælpsorganisationer kan opliste muligheder for at bidrage til den humanitære indsats i Syrien. Dem, der tager af sted, gør det med mange forskellige motiver. Nogle vil bekæmpe Assadstyret, nogle ønsker bare spænding, nogle vil lave nødhjælpsarbejde og nogle vil fremme nogle forskruede holdninger, og derfor er det godt at oplyse om alternative måder at hjælpe folk i Syrien på.

23. Eventuelt

Justitsministeren havde ingen bemærkninger til dette punkt.

24. Siden sidst:

a) EU-Domstolens dom om Logningsdirektivet af 8. april 2014 i de forenede sager C-293/12 og C-594/12

EU-note (13) – E 22 (EU-note af 10/4-13 om EU-Domstolens underkendelse af logningsdirektivet)

Justitsministeren: Jeg vil gerne afslutningsvis nævne EU-Domstolens dom af 8. april 2014, hvori der fastslås, at det såkaldte logningsdirektiv er i strid med EU's charter om grundlæggende rettigheder. Domstolen har dermed erklæret logningsdirektivet for ugyldigt. Kort fortalt indeholder logningsdirektivet en række bestemmelser, der skal sikre, at teleudbydere i EU-medlemslandene lagrer en række oplysninger om den tele- og internetkommunikation, der finder sted. Formålet med at lagre den slags data er at sikre, at der er adgang til oplysningerne ved efterforskning og retsforfølgning af strafbare forhold.

De forpligtelser, som fulgte af logningsdirektivet, er i dansk ret afspejlet i en bestemmelse i retsplejeloven og i den såkaldte logningsbekendtgørelse. Bestemmelserne suppleres imidlertid af en række rent nationale regler, som også er med til at regulere logningsområdet her i landet. De danske regler på logningsområdet er altså ikke identiske med reg-

lerne i logningsdirektivet. Så EU-Domstolens konklusion om, at logningsdirektivet er i strid med EU's charter om grundlæggende rettigheder, er ikke ensbetydende med, at de danske logningsregler også er det.

Det giver sig selv, at Justitsministeriet siden dommen har overvejet nøje, hvilken betydning dommen har for de danske logningsregler. Resultatet af overvejelserne er endnu ikke helt endeligt, men vi er ved at lægge sidste hånd på et notat, som forhåbentlig vil kunne sendes til Retsudvalget allerede senere i dag. Jeg kan i øvrigt oplyse, at der er indkaldt til samråd i Retsudvalget om sagen på mandag, hvor jeg nærmere vil redegøre for dommens konsekvenser for de danske regler om logning.

Nikolaj Villumsen spurgte om, hvorfor de danske regler ikke strider imod EU-Domstolens regler. Der ville komme et notat senere på dagen, men hvis hun kunne sige noget allerede nu, ville det være interessant. Han glædede sig over Retsudvalgets engagement i sagen.

Justitsministeren svarede, at de danske regler for logning ikke er enslydende med EU-forordningen på området, men man kan ikke nødvendigvis af den grund drage en parallel. Man sad nu og granskede dommens konsekvenser, og regeringen havde en revision af reglerne på næste års lovprogram. Spørgsmålet om logning ville blive diskuteret mange gange – første gang i den følgende mandags samråd i Retsudvalget, hvor resultatet af Justitsministeriets granskning ville være klar. Ministeren kunne bare gentage, at man ikke uden videre kunne konkludere, at de danske regler er ugyldige.

Punkt 3. Samråd med justitsministeren vedr. KOM (2013) 0173 – samrådsspørgsmål B om oprettelse af Europol

KOM (2013) 0173 – samrådsspørgsmål B

KOM (2013) 0173 – svar på spørgsmål 2

KOM (2013) 0173 – bilag 2 (kopi af REU alm. del (13) – svar på MFU spm. 280 om Europol)

Stillet af Eva Kjer Hansen (V)

”Ministeren bedes redegøre for, hvorfor der endnu ikke er kommet svar på spørgsmål stillet af Karsten Lauritzen mundtligt på Europaudvalgets møde den 28. februar og skriftligt den 3. marts 2014 (spørgsmål 2 på KOM (2013) 0173 om Europol) – ikke mindst i lyset af at ministeren på udvalgsmødet den 28. februar netop blev bedt om at levere de opfølgende skriftlige svar inden for en overskuelig fremtid.”

Eva Kjer Hansen kvitterede for den skriftlige besvarelse, der var blevet oversendt forud for mødet, og pointerede, at spørgsmålet var stillet på vegne af udvalget og handlede om respekten for dets arbejde. Hun takkede ministeren for at stille op til samråd så hurtigt; spørgsmålet var stillet 2. maj 2014, og at man nåede at afholde samrådet i samme måned, var noget nær en rekord. Hun håbede, det var udtryk for en ny praksis i regeringen, så man kan få politiske diskussioner om relevante emner, når det ønskes i udvalget. Formanden havde opretholdt samrådet på trods af ministerens skriftlige besvarelse, fordi det handler om, hvordan man fremover kan få et fornuftigt samarbejde. Når ministeren i sin forelæggelse understreger, at en folkeafstemning om retsforbeholdet kræver et modningsarbejde, er det vigtigt, at udvalget får svar på dets spørgsmål.

Justitsministeren beklagede det sene svar. Det var blevet stillet 3. marts 2014 og blevet besvaret 14. maj. Fremover ville hun stramme op og besvare spørgsmål hurtigere.

Eva Kjer Hansen spurgte om, hvornår Karsten Lauritzens opfølgende spørgsmål ville blive besvaret. Udvalget var interesseret i substans i besvarelserne, og her var der ikke meget nyt at hente i forhold til besvarelserne fra året før. Danmarks deltagelse i internationalt politisamarbejde er om noget politisk interessant.

Justitsministeren svarede, at besvarelsen ville blive oversendt i løbet af få dage. Hun bemærkede, at den modningsproces, formanden nævnte, havde været en tiårig proces, og at der ikke var grund til at sende noget til afstemning, hvis man risikerer at tabe.

Eva Kjer Hansen takkede for besvarelsen og håbede, at det var udtryk for en ny stil fra justitsministerens side.

Punkt 4. Samråd med skatteministeren og ministeren for børn, integration og sociale forhold vedr. samrådsspørgsmål E om eksportabilitetsprincippet i forordning 883/2004

EUU alm. del (13) – samrådsspørgsmål E

EUU alm. del (13) – svar på spørgsmål 136

EUU alm. del (13) – svar på spørgsmål 137

Samrådsspørgsmål E

Stillet af Eva Kjer Hansen

"Regeringen bedes redegøre for, hvorfor den mener, at boligstøtten til pensionister (jf. lov om individuel boligstøtte, lovbekendtgørelse nr. 725 af 4. august 1994) skal undtages fra eksportabilitetsprincippet, jf. bilag 10 til forordning 883/2004, mens børnechecken ikke skal undtages, herunder hvorvidt regeringen har forsøgt at få børnechecken undtaget fra eksportabilitetsprincippet på samme måde som boligstøtten".

Eva Kjer Hansen sagde, at spørgsmålet kunne virke forældet i forhold til den politiske debat, men det skyldtes, at det havde taget lang tid at få samrådet i stand. Det var blevet indkaldt den 26. februar og var ment som en vigtig politisk opfølgning på den tekniske gennemgang med de to ministres embedsmænd på området.

Socialministeren: Tusind tak for spørgsmålet. Jeg opfatter det også som en opfølgning på den tekniske gennemgang af forordning 883/04, som vi havde med Europaudvalget den 25. februar 2014. Under denne gennemgang blev der bl.a. spurgt til muligheden for at optage børne- og ungeydelsen på bilag 10 til forordningen og dermed at undtage ydelsen fra eksportabilitet.

I forlængelse af den tekniske gennemgang har jeg bidraget til skatteministerens besvarelse af spørgsmål 136 fra Europaudvalget om samme problemstilling. Jeg kan forstå, at der fortsat er behov for en uddybning af grunden til, at nogle ydelser kan optages på bilaget, og andre ikke kan. Jeg vil derfor svare forholdsvis detaljeret på spørgsmålet, og som du også siger Eva Kjer Hansen, er det rigtigt kompliceret - ikke kun teknisk.

Da De Europæiske Fællesskaber blev oprettet i 1958 var en af de første forordninger, der blev vedtaget, forordning nr. 3 om koordinering af vandrede arbejdstageres sociale sikring. Denne forordning blev opdateret og videreført ved forordning nr. 1408 fra 1971. I 2004 blev forordningen atter opdateret og videreført som forordning nr. 883 fra 2004, der trådte i kraft i 2010. Forordningen koordinerer EU-landenes regler om social sikring for personer, der udnytter retten til fri bevægelighed. Forordningen har ikke til formål at harmonisere reglerne om social sikring. Forordningen skal sikre, at man som borger i EU/EØS ikke mister ret til ydelser ved at bevæge sig mellem EU/EØS-landene.

Koordineringsreglerne hviler på fire principper:

1. Ligebehandling uanset nationalitet.
2. Sammenlægning af bopæls-, beskæftigelses- og forsikringsperioder optjent i andre EU/EØS-stater.
3. Mulighed for at få udbetalt kontante ydelser ubeskåret i andre EU/EØS-stater, det såkaldte eksportabilitetsprincip.
4. Og endelig – særlig for pensioner - mulighed for gradvis optjening af ret til pension.

Koordineringsreglerne gælder kun såkaldte sociale sikringsydelser. Sociale sikringsydelser er kendetegnet ved, at de tildeles personer, der opfylder objektive betingelser for ydelsen uden en individuel og skønsmæssig vurdering. Hertil kommer, at ydelsen tildeles på et klart defineret lovgrundlag. Jeg kan nævne folkepension, førtidspension, arbejdsløshedsdagpenge, sygedagpenge og børne- og ungeydelsen som eksempler på sociale sikringsydelser.

Ud over sociale sikringsydelser har EU/EØS-borgere, som er vandrende arbejdstagere, ret til de samme sociale og skattemæssige fordele som indenlandske arbejdstagere. Det følger af forordning 492 af 2011. Når disse sociale fordele har karakter af bistandsydelser, er de ikke omfattet af koordineringsreglerne i forordning 883/04. De er dermed heller ikke omfattet af bl.a. princippet om eksportabilitet og ydes dermed kun i det land, som leverer ydelsen.

Sociale bistandsydelser er karakteriseret ved, at ydelserne tildeles efter trang og udmåles efter ansøgerens individuelle behov. Eksempler på social bistand er kontanthjælp og tillæg til kontanthjælpen.

I 1980'erne opstod der tvivl om koordination af forskellige ydelser, som ikke entydigt var hverken social sikring eller sociale bistandsydelser.

Der var langvarige forhandlinger om sådanne blandede ydelsers indplacering i EU-retten. Forhandlingerne mandede ud i, at der i den daværende forordning 1408/71 med virkning fra 1. juli 1992 blev indsat en koordineringsbestemmelse og et bilag om såkaldte særlige ikkebidragspligtige ydelser, som var blandede ydelser.

Blandede ydelser er ydelser, der har elementer både fra social sikring og social bistand, og ydelserne udbetales alene i bopælslandet. Her er eksemplet den danske boligstøtte til pensionister. Boligstøtte til pensionister er en blandet ydelse, fordi ydelsen på den ene side ligner social sikring, da den har karakter af en slags pensionstillæg, mens ydelsen på den anden side beregnes efter trang og en individuel vurdering af pensionistens indtægt og boligforhold.

Betingelserne for og formålet med bilaget i forordning 1408/71 blev videreført som bilag 10 i forordning 883/04, som trådte i kraft den 1. maj 2010. Bilaget har hjemmel i forordningens artikel 70, der omhandler de særlige ikkebidragspligtige ydelser, som har træk af både social sikring og social bistand – dvs. blandede ydelser.

Oprindeligt havde vi tre danske ydelser optegnet i bilaget, nemlig ledighedsydelse, revalideringsydelse og boligstøtte til pensionister.

Grunden til, at revalideringsydelsen udgik af bilaget, var, at ydelsen var blevet omdefinert til en naturalydelse, dvs. en social indsats, der var hægtet op på en handlingsplan for revalidering. Der var derfor ikke længere tale om en kontantydelse, og allerede af den grund kunne ydelsen ikke længere eksporteres til udlandet.

Ledighedsydelsen udgik af bilag 10 i forbindelse med revision af forordningen, hvor det blev konstateret, at ydelsen reelt var en social sikringsydelse og ikke en blandet ydelse. Der er dog fastsat særlige udbetalingsregler for denne ydelse, da kun få medlemsstater har en tilsvarende ydelse. Det fremgår nu af bilag 11 til forordning 883/04, at ledighedsydelsen kun udbetales til arbejdsløse, der rejser til en anden medlemsstat, når denne medlemsstat har lignende beskæftigelsesordninger for den samme personkategori.

Herefter har Danmark kun boligstøtte til pensionister med i den danske optegnelse i bilag 10, da det er en blandet ydelse.

Det bemærkes, at når ny lovgivning overvejes i Danmark, vurderes denne altid i forhold til EU-retten. I den forbindelse bliver der taget stilling til, hvorvidt en ydelse kan være en kandidat til bilag 10 i forordning 883/04. Der er ikke aktuelt andre ydelser, som er søgt optaget på bilaget.

Lad mig nu redegøre for, hvorfor den danske børne- og ungeydelse, som jeg tidligere har svaret, ikke kan optages på bilag 10.

Forudsætningen for, at en ydelse kan blive optaget på bilag 10 er som nævnt, at det er en blandet ydelse - en såkaldt særlig ikkebidragspligtig ydelse - efter forordningens artikel 70.

Den danske børne- og ungeydelse er derimod omfattet af begrebet familieydelse i artikel 3, stk. 1, i forordning 883/04 om koordinering af social sikring. Der er tale om en klassisk social sikringsydelse, der tildeles uden individuel bedømmelse af personlige forhold, og ydelsen indeholder ikke elementer af social bistand. Børne- og ungeydelsen er således ikke omfattet af artikel 70, og der er dermed ikke hjemmel til at få den danske børne- og ungeydelse optaget i forordningens bilag 10.

Lad mig i den forbindelse sige, at bilag 10 er en klar undtagelse fra forordningens alt-overvejende hovedregel om, at kontante sikringsydelser skal eksporteres. Artikel 70 og bilag 10 fortolkes derfor indskrænkende af EU-domstolen. Det kan bl.a. nævnes, at der er

eksempler på, at EU-Domstolen har underkendt en bilagsoptegnelse på bilag 10 med den begrundelse, at de ydelser, der stod opført, reelt var social sikring og ikke blandede ydelser. Der var konkret tale om en sag, hvor bl.a. familieydelse til handicappede børn og til erstatning for tabt arbejdsfortjeneste ved pasning af børn med særlige behov/handicap var optaget i bilag 10, som dengang hed bilag II a. Det betød, at disse ydelser ikke kunne eksporteres.

Kommissionen anlagde sag mod Rådet og Europa-Parlamentet, der havde vedtaget den forordning, hvori disse ydelser var optaget i bilaget, fordi Kommissionen fandt, at der var tale om social sikring. Domstolen gav Kommissionen medhold i, at de omhandlede ydelser var sociale sikringsydelse og derfor ikke kunne optages i bilaget som særlige ikke-bidragspligtige ydelser.

Jeg har nu udførligt redegjort for, at der ikke er hjemmel til at optage den danske børne- og ungeydelse i bilag 10 til forordning 883/04, da det er en social sikringsydelse.

Skatteministeren: Tak for ordet. Jeg kan gøre det kort.

Jeg er fuldstændig enig med socialministeren i, at det ikke er muligt at undtage børnechecken for eksport efter forordning nr. 883/04. Skal jeg tilføje lidt, kan jeg sige, at når det vurderes, om en ydelse er en social sikringsydelse omfattet af forordningen, ser man navnlig på ydelsens formål og de betingelser, som ydelsen tildeles på baggrund af - og ikke på, om en ydelse betegnes som en social sikringsydelse i den nationale lovgivning. Sociale sikringsydelser er kendetegnet ved, at de tildeles personer, der opfylder de objektive betingelser for ydelsen, uden en individuel og skønsmæssig vurdering. Hertil kommer, at ydelsen tildeles på et klart defineret lovgrundlag.

Børnechecken opfylder dermed definitionen på en klassisk familieydelse, som er omfattet af begrebet familieydelse efter forordningen.

Der er, som socialministeren har redegjort for, fastsat detaljerede regler for koordineringen af familieydelser. Jeg er på den baggrund enig med socialministeren i, at det ikke er muligt at få optaget børnechecken på bilag 10, da ydelsen således klart er omfattet af forordningens kapitel om familieydelser og ikke er omfattet af definitionen i artikel 70 på en særlig ikkebidragspligtig ydelse.

Som det er deltagerne i dette samråd bekendt, har der de seneste måneder været forhandlinger i gang i Skatteministeriet med henblik på at finde en løsning, som skal sikre, at den danske lovgivning, for så vidt angår børnecheck og børnetilskud, bringes i overensstemmelse med EU-retten.

Regeringen har fremlagt en lang række initiativer, der efter regeringens opfattelse vil udgøre et både lovligt og stærkt værn om de danske familieydelser. Regeringen støtter, at EU-borgere har ret til at flytte efter arbejde, men ikke at EU-borgere flytter for at opnå offentlig forsørgelse. Beklageligvis er det ikke lykkedes at samle opbakning til regeringens initiativer.

Vi håber fortsat på, at vi kan finde et flertal i Folketinget, som vil bakke op om en løsning, som vil sikre, at den danske lovgivning bringes i overensstemmelse med EU-retten. Men det er dog helt afgørende for regeringen, at løsningen hverken må være ulovlig eller sende en regning videre til de dårligst stillede danske børnefamilier, studerende eller arbejdsløse danskere i form af forringet velfærd. Tak for ordet.

Eva Kjer Hansen takkede for de grundige besvarelser fra ministrene. Hun havde ingen opfølgende spørgsmål.

Per Stig Møller mente, at især skatteministerens udtalelser lagde op til supplerende spørgsmål. Politik går ud på, at hvis ordninger er urimelige, arbejder man politisk på at ændre dem. Han havde gentagne gange opfordret skiftende ministre til at tage kontakt til Holland, Tyskland, England og Frankrig og følge op på deres brev til Kommissionen, hvori de gav udtryk for et ønske om at revurdere reglerne inden for området.

Hvorfor havde regeringen ikke etableret denne kontakt? Måske fordi den ikke syntes, der skulle laves noget om, men statsministeren havde under valgkampen sagt, at hun gik kraftigt ind for et system med ydelser, der fastsættes i henhold til købekraften i de forskellige lande. Hvordan gik det med det? Forhandler regeringen med andre lande om det?

Skatteministeren bekræftede, at man i drøftelserne om børnechecken og EU-retten var kommet ind på, hvordan man skulle håndtere situationen under de gældende regler, og hvilke ændringer regeringen skal arbejde for i revideringen af forordningen. Man har dog ikke kunne finde frem til en samlet forståelse. Dertil kommer, at man skal overholde den eksisterende forordning. Regeringen forsøger at redegøre for, hvorfor Danmark er nødt til at tage de nødvendige skridt for at bringe dansk lovgivning i overensstemmelse med de nuværende regler på området, men er meget villig til at drøfte muligheden for nationale værn ved væsentlige nationale ubalancer og modellen med købekraftsindekserede ydelser. Kommissionen havde bekræftet, at det ikke var muligt i henhold til de nuværende regler.

Lisbeth Bech Poulsen spurgte, om eksportabilitet ikke satte en universel velfærdsmodel som den danske, hvor man tildeler ydelser ud fra en almen lovbestemt tilgang og ikke ud fra en individuel skønsmæssig vurdering, under pres.

Socialministeren mente at have differentieret mellem de to modeller i sin gennemgang – en social sikring og en social bistand. Nogle ydelser lander dog midt imellem på grund af nogle komplicerede forhold. Til Per Stig Møller sagde ministeren, at regeringen har en løbende og aktiv dialog med Kommissionen både på politisk og teknisk niveau om mulighederne for at skabe et værn om danske velfærdsydelser.

Skatteministeren understregede, at regeringen er af den klare opfattelse, at det er muligt at kombinere dansk deltagelse på det indre marked og arbejdskraftens frie bevægelighed med en universel velfærdsmodel. Det var lykkedes at finde en fælles forståelse af, hvordan det skulle håndteres på SU-området med en bred række partier 1 år tidligere uden en omlægning af studiestøttesystemet. Så en universel velfærdsmodel og det indre marked kan kombineres, dog med løbende justeringer. Ministeren tilføjede, at regeringen ønsker at udvikle og ikke afvikle den universelle velfærdsmodel.

Per Stig Møller replicerede, at kunsten netop var at kombinere den universelle model med det indre marked. Kommissionen har ikke påtvunget Danmark andet end ligebehandling på området. Det vil sige, at hvis man i Danmark laver lovgivningen om, er det den, man skal rette sig efter. Det var forhandlinger i den retning, Per Stig Møller efterlyste. Der er to måder at gøre det på: Man kan enten forhandle hjemme om at foretage ændringer med respekt for det universelle princip, eller man kan forsøge at flytte den europæiske opfattelse af, hvad der kan eksporteres. Temaet "social union eller ej" er mere og mere fremtrædende inden for europæisk politik. Merkel, Cameron og Schulz havde sagt, at EU ikke er en social union - Hollande var på nippet til at sige det. Spørgsmålet var ikke, om regeringen var i dialog med Kommissionen, men om regeringen havde taget kontakt til andre EU-lande i sagen.

Det havde Det Konservative Folkeparti og andre opfordret til siden oktober 2013. Per Stig Møller udbad sig i øvrigt socialministerens meget informative talepapirer.

Lisbeth Bech Poulsen uddybede, at der f.eks. i Tyskland og i England er en højere grad af skønsmæssige vurderinger i forhold til behovet for velfærdsydelse. Det betyder, at man er anderledes stillet end i den danske velfærdsmodel, hvor der er en højere grad af universelle velfærdsydelser.

Eva Kjer Hansen henviste til socialministerens omtale af aktiv dialog med Kommissionen – var der også en aktiv dialog med kolleger i andre EU-lande? Og diskuterer man i den forbindelse en definition af vandrende arbejdstageres rettigheder, og hvilke kolleger er Danmarks allierede i sagen?

Socialministeren kunne oplyse, at der var planlagt bilaterale møder om velfærdsydelser i juni måned. Han kunne på et åbent møde ikke fortælle, hvilke lande der var tale om. Ministeren ville oversende sine talepapirer.

Skatteministeren understregede, at det er socialministeren, der varetager de danske interesser i forhold til forordningen og revisionen af den. Ingen i Danmark mener, at EU skal være en social union, og sagens kerne er at opnå fordelene ved en universel velfærdsstat og ved den frie bevægelighed. Han mente ikke, at det bidrog til den konstruktive debat at gøre det til et enten eller – det skal være både og. Ministeren tilføjede i øvrigt, at man skulle være tilbageholdende med at slå nogle af de nævnte personer i hartkorn. Hvis man nærstuderer, hvad der er blevet sagt, var han ikke sikker på, at den tyske kansler og den engelske premierminister er enige om alt.

Eva Kjer Hansen takkede for oplysningen om, at der var aftalt en række bilaterale møder i juni og sagde, at samrådet hurtigt kunne lukkes, hvis det ville bibringe udvalget flere detaljer. Havde regeringen deltaget i nogen bilaterale samtaler inden for det sidste års tid?

Per Stig Møller fremhævede over for skatteministeren, at der var flere måder at sige social union på. Det var under alle omstændigheder et aktuelt tema, som også var blevet nævnt af Martin Schulz under sit besøg i Folketinget. Bolden ligger på banen og er klar til at blive sparket til, dog uden garanti for at den vil nå i mål. Sluttelig bad han om at få samrådet lukket, så Eva Kjer Hansens spørgsmål til socialministeren kunne besvares.

Mødet blev lukket kl. 12.18.

Mødet blev åbnet igen kl. 12.30.

FO Punkt 5. Rådsmøde nr. 3318 (transport, telekommunikation og energi – telekommunikationsdelen) den 6. juni 2014

1. Et indre marked for elektronisk kommunikation (Telekompakken)

Fremskridtsrapport

KOM (2013) 0627

Rådsmøde 3318 – bilag 1 (samlenotat side 2)

Udvalgsmødereferat:

EUU alm. del (13) – bilag 188 (side 347, senest behandlet 29/11-13)

Erhvervs- og vækstministeren: Den første sag, jeg vil nævne, er forslaget til forordning om et indre marked for elektronisk kommunikation – eller i daglig tale telekompakken. Jeg nævner sagen med henblik på forhandlingsoplæg. Sagen er på dagsordenen for rådsmødet til fremskridtsrapport.

FO Fra regeringens side bakker vi op om forslaget, som vi mener er et godt skridt på vejen til at skabe et reelt indre marked for telekommunikation. Men vi ser også en del muligheder for forbedringer. Regeringens overordnede prioriteter handler om 1) roaming, 2) forbrugerbeskyttelse, 3) netneutralitet og 4) frekvenser.

Hvad angår roaming, støtter regeringen arbejdet med at nedbringe roamingpriserne. Kommissionens forslag om såkaldte roamingaftaler vurderes dog primært at gavne store operatører med mobilnet i flere EU-lande på bekostning af mindre selskaber. Da roamingaftalerne er frivillige, er det usikkert, hvor effektivt forslaget vil være med hensyn til at nedbringe roamingpriserne for alle forbrugere. Regeringen støtter derfor, at man i stedet indfører en såkaldt roam like at home-model for alle teleudbydere i EU på linje med det forslag, der er fremlagt af Europa-Parlamentet. Hvis en sådan model indføres, vil det betyde, at taleopkald, sms og brug af data skal koste det samme, uanset om man opholder sig i et andet EU-land eller hjemme. For at undgå at mobilselskaberne taber penge på salg af roamingtjenester, vil regeringen arbejde for, at der gennemføres en væsentlig sænkning af engrospriserne for roaming. Af samme årsag støtter regeringen, at mobilselskaberne får mulighed for at fastsætte en "fair use" grænse.

Det er vigtigt, at 1) en sådan grænse ikke hindrer et rimeligt forbrug i EU, 2) at kriterierne for "fair use" bliver enkle og klare, og 3) at forbrugerne løbende bliver oplyst om deres forbrug i forhold til grænsen.

Forbrugerbeskyttelse er et andet vigtigt element i forslaget. Kommissionen lægger op til fælles regler for bl.a. bindingsperioder. Det er vigtigt, at vi giver de europæiske forbrugere et højt, ensartet beskyttelsesniveau. Det vil både styrke forbrugerbeskyttelsen og konkurrencen på telemarkedet på tværs af landene. Regeringen lægger dog vægt på, at det danske forbrugerbeskyttelsesniveau efter en samlet vurdering ikke forringes med forslaget. Regeringen lægger også vægt på, at Danmark kan fastholde de korte bindingsperioder for mobilabonnenter. Regeringen vil med andre ord arbejde for at bevare de nuværende danske regler for forbrugerbeskyttelse, herunder ikke mindst hvad angår bindingsperioden.

Netneutralitet er også en del af forslaget, der har fået stor opmærksomhed. Regeringen finder overordnet, at det er positivt, at Kommissionen har fokus på netneutralitet. Forslaget lægger op til at forpligte internetudbydere til at tilbyde brugerne uhindret adgang til alle former for lovligt indhold og tjenester. Forslaget lægger også op til, at det skal være muligt, at indgå aftaler med internetudbydere om levering af specialtjenester med en forbedret tjenestekvalitet. Et eksempel på dette kunne være digitale sundhedstjenester, hvor det er centralt, at man er sikret en hurtig og stabil forbindelse. Regeringen er positiv over for, at udbydere får mulighed for at tilbyde specialtjenester med en forbedret tjenestekvalitet, forudsat at det ikke medfører en generel forringelse af kvaliteten af almindelige internetadgangstjenester. Regeringen lægger vægt på, at internetudbydernes mulighed for at prioritere og styre trafik er begrænset til helt ekstraordinære og afgrænsede tilfælde, hvor det er nødvendigt at anvende trafikstyringsmekanismer for at sikre tjenestekvaliteten i nettet. Et eksempel på dette kunne være i tilfælde af overbelastning i nettet, f.eks. i forbindelse med en softwareopdatering, som alle ønsker at downloade samtidig.

I forhold til bestemmelserne om frekvenser lægger regeringen vægt på, at vi også fremover, når vi i Danmark holder frekvensauktioner, kan varetage politiske hensyn som f.eks. dækning med trådløst bredbånd i udkantsområder. I Danmark har vi tidligere benyttet os af at fastsætte dækningskrav til vinderne af frekvensauktioner, og vi mener, at dette fortsat skal være en mulighed. Det kan give god mening med øget koordinering på frekvensområdet, men der er i den eksisterende EU-lovgivning allerede bestemmelser om tilrettelæggelse af auktioner, frister for tildeling af tilladelser og udformning af tilladelsesvilkår. Så i stedet for forordningsforslagets bestemmelser om, at Kommissionen kan harmonisere for eksempel auktionsdesign og tilladelsesvilkår, bør mulighederne i den eksisterende EU-lovgivning udnyttes fuldt ud. Regeringen kan derfor støtte, at de artikler, der omhandler frekvensreguleringen, udgår af forordningen.

Forslaget indeholder også nogle mere tekniske forslag. F.eks. foreslår Kommissionen, at der indføres en fælles EU-tilladelse for udbydere af elektroniske kommunikationstjenester. Regeringen arbejder for gensidig anerkendelse af autorisationer og forenkling af notifikationsproceduren for udbydere af elektronisk kommunikation. Reglerne på området skal være så simple som muligt. Regeringen kan støtte Kommissionens forslag om en fælles EU-tilladelse, men kan samtidig også støtte en forenkling heraf.

Kommissionen foreslår også, at der lægges lofter over takster for opkald og sms fra hjemlandet til andre EU-lande. Regeringen finder ikke, at der er behov for denne regulering, da der allerede er tilstrækkelig konkurrence på dette område. Regeringen støtter derfor, at dette udgår af forslaget. Kommissionen foreslår også, at man harmoniserer regler om engrosprodukter. Det drejer sig om såkaldte virtuelle adgangsprodukter og konnektivitetsprodukter med sikret kvalitet. Regeringen støtter, at begge bestemmelser udgår, og at man i stedet fastholder et set up på linje med det, vi har i Danmark.

Regeringen støtter desuden, at sammenslutningen af uafhængige europæiske tilsynsmyndigheder skal have mulighed for at spille en strategisk rolle.

Regeringen lægger i den forbindelse vægt på, at sammenslutningen og dens formand fortsat er uafhængige – sådan som det er i dag i Danmark.

Endelig vil regeringen arbejde for, at de administrative byrder, der følger af forslaget, bliver proportionale og så små som muligt.

Nikolaj Villumsen nævnte, at der havde været en del ændringsforslag i Europa-Parlamentet, og spurgte, om regeringen bakkede op om Parlamentets ønske om at få et direktiv i stedet for en forordning. En minimumharmonisering ville give mulighed for et højt nationalt beskyttelsesniveau.

Nikolaj Villumsen mente, at det var vigtigt at sikre netneutraliteten, og spurgte derfor, om regeringen ville fastholde Europa-Parlamentets stramninger.

Han mente også, at roam like at home umiddelbart lød som en god idé, hvad mange sikkert ville være enige i her lige før sommerferien. Han ville dog gerne vide, hvad den begrundede udtalelse fra Sverige, Irland, Malta og Østrig drejede sig om.

Jakob Ellemann-Jensen mente, det var fint med roam like at home-modellen, og opfordrede derfor regeringen til at bakke op om Europa-Parlamentets deadline for afvikling af roamingafgifterne til december 2015. Det giver teleoperatørerne noget at disponere efter. Han havde hæftet sig ved, at regeringen lagde op til, at artiklerne om frekvensregulering skal udgå. En del af dem handlede om harmonisering af tidsplaner for frekvensauktionerne. Ville det ikke være hensigtsmæssigt at fastholde denne harmonisering?

Lisbeth Bech Poulsen var i modsætning til Jakob Ellemann-Jensen glad for, at regeringen lægger vægt på, at frekvensreguleringsartiklerne skal udgå. Hun spurgte om, hvor meget vægt ministeren ville lægge på, at der skal kunne tages nationale hensyn i beslutninger om tidsplaner for frekvensoverdragelse.

Erhvervs- og vækstministeren svarede Nikolaj Villumsen, at regeringen var åben over for at lave forordningen om til et direktiv.

Han ville vende tilbage med et skriftligt svar på, hvad indholdet af den begrundede udtalelse om roaming er.

Ministeren svarede Jakob Ellemann-Jensen, at det giver god mening med øget koordinering på frekvensområdet, men at der i den eksisterende EU-lovgivning allerede er bestemmelser om tilrettelæggelse af auktioner og frister for tildeling af tilladelser og udformning af tilladelsesvilkår. Man er altså dækket ind. Han svarede endvidere Jakob Ellemann-Jensen, at regeringen selvfølgelig bakker op om at give operatørerne en frist, fordi det – som Nikolaj Villumsen sagde – ville være dejligt for alle, der skal på ferie, at man kan roame frit. Der er jo nogen, der har haft ganske store roamingudgifter. Det ville dog ikke blive denne sommer, men den næste.

Nikolaj Villumsen ville i så fald glæde sig til næste sommer. Regeringen vil acceptere et direktiv frem for en forordning, som Europa-Parlamentet foretrækker det, men vil den også arbejde for det? Hvis det bliver et direktiv, vil det være muligt at lave forbedringer på nationalt niveau.

Han spurgte også om, hvilke undtagelser der er mulige i forbindelse med netneutralitet, og om regeringen bakker op om Europa-Parlamentets ønske om en stram fortolkning. Hvis der kommer store huller i lovgivningen, kan det udnyttes til skade for forbrugerne. Som han havde forstået de fire landes begrundede udtalelse, handlede den om, at der er et brud enten på nærheds- eller på proportionalitetsprincippet.

Lisbeth Bech Poulsen spurgte, om ministeren ikke mente, forslaget ville påvirke muligheden for at tage nationale hensyn. Hun forstod godt den bekymring, DR havde fremsat i sit høringsforslag, over centraliseringen af kompetencen.

Erhvervs- og vækstministeren svarede Nikolaj Villumsen, at regeringen lægger vægt på, at det bliver et direktiv, og at regeringen er optaget af forbrugerbeskyttelse, herunder beskyttelse af mobilabonnenter, hvor man ikke vil have lange bindingsperioder og alle mulige smuthuller. Regeringen lægger altså op til en stram fortolkning.

Han havde ikke helt forstået Lisbeth Bech Poulsens spørgsmål.

Lisbeth Bech Poulsen refererede til DR's bekymring for, om centraliseringen af kompetence i forhold til tv-frekvenserne kan gå ud over muligheden for at tage et nationalt hensyn. Hun havde hørt det, som om ministeren i sit svar til Jakob Ellemann-Jensen havde sagt, at der ikke var sket nogen forandring, og at man allerede var dækket ind.

Erhvervs- og vækstministeren svarede, at det var, fordi den gældende lovgivning er god nok. Den giver mulighed for at harmonisere, hvornår man udbyder de forskellige frekvenser, så der ikke kommer en tidsforskydning mellem landene, samtidig med at man kan stille meget specifikke krav, når man laver auktioner.

Lisbeth Bech Poulsen spurgte ministeren om, hvor meget vægt han ville lægge på, at der ikke skulle strammes yderligere.

Nikolaj Villumsen var glad for, at regeringen ville lægge vægt på, at det blev et direktiv, og gentog sit spørgsmål om netneutralitet: Hvad skal undtagelserne være? Netneutralitet går ud på at bekæmpe forskelsbehandling med hensyn til hastighed. Ministeren havde nævnt sundhedstjenester, hvad han gerne måtte uddybe, men der havde også været frygt for, at de store udbydere ville sige, at Netflix, Skype eller andet, der belaster nettet eller er i konkurrence med de teleselskaber, der ejer det, får sat prisen op. Europa-Parlamentet er kommet igennem med nogle ændringsforslag, men vil regeringen lægge vægt på, at de bliver opretholdt? De har nemlig en meget stram tolkning af, hvilke undtagelser der må være, og det mente Nikolaj Villumsen var vigtigt.

Erhvervs- og vækstministeren gentog fra sin forelæggelse, at regeringen overordnet finder, "at det er positivt, at Kommissionen har fokus på netneutralitet. Forslaget lægger op til at forpligte internetudbydere til at tilbyde brugerne uhindret adgang til alle former for lovligt indhold og tjenester. Forslaget lægger også op til, at det skal være muligt, at indgå aftaler med internetudbydere om levering af specialtjenester med en forbedret tjenestekvalitet. Et eksempel på dette kunne være digitale sundhedstjenester, hvor det er centralt, at man er sikret en hurtig og stabil forbindelse. Regeringen er positiv over for, at udbydere får mulighed for at tilbyde specialtjenester med en forbedret tjenestekvalitet, forudsat at det ikke medfører en generel forringelse af kvaliteten af almindelige internetadgangstjenester. Regeringen lægger vægt på, at internetudbydernes mulighed for at prioritere og styre trafik er begrænset til helt ekstraordinære og afgrænsede tilfælde, hvor det er nødvendigt at anvende trafikstyringsmekanismer af hensyn til at sikre tjenestekvaliteten i nettet." Ministeren konkluderede, at regeringen er tilhænger af en stram fortolkning i forlængelse af, hvad Europa-Parlamentet har arbejdet for.

Nikolaj Villumsen syntes, det var fantastisk, og meddelte, at Enhedslisten kunne støtte forhandlingsoplægget.

2. Net- og informationssikkerhedsdirektivet

Fremskridtsrapport

KOM (2013) 0048

Rådsmøde 3318 – bilag 1 (samlenotat side 25)

Udvalgsmødereferat:

EUU alm. del (13) – bilag 188 (side 344, senest behandlet 29/11-13)

Erhvervs- og vækstministeren: Den næste sag, som jeg vil nævne, er net- og informationssikkerhedsdirektivet – i daglig tale kaldet NIS-direktivet. Jeg nævner sagen til orientering. Sagen er på dagsordenen for rådsmødet til fremskridtsrapport. Formålet med forslaget er at sikre et ensartet og højt niveau af net- og informationssikkerhed på tværs af medlemslandene.

De centrale elementer i forslaget er:

- at der i hvert medlemsland skal udpeges en national kompetent myndighed og etableres en national IT-beredskabsenhed (CERT)
- at der skal etableres et samarbejdsnetværk for alle de kompetente myndigheder EU.
- at der stilles en række krav til offentlige myndigheder og særligt samfundsvigtige virksomheder (markedsoperatører) vedrørende sikkerhed og anmeldelsespligt ved brud på informationssikkerheden.

Siden jeg sidste gang forelagde denne sag for udvalget, har Europa-Parlamentet færdiggjort sin førstebehandling af direktivet. Men status er, at sagen fortsat drøftes på arbejdsgruppeniveau i Rådet, og en egentlig kompromistekst er endnu ikke udarbejdet. De øvrige medlemslande er generelt positive, men forhandlingerne har vist, at der fortsat er en række forhold, der skal afklares nærmere.

Regeringen støtter overordnet Kommissionens forslag. Internettet er grænseoverskridende af karakter, og brud på sikkerheden i andre medlemslande kan også ramme os. Regeringen har i arbejdet med direktivet også fokus på, at vi ikke får skabt unødvendige administrative byrder for de udpegede markedsoperatører. Definitionen af de særligt samfundsvigtige virksomheder er derfor vigtig. Regeringen ønsker her, at gruppen af markedsoperatører afgrænses ved en udtømmende og klart defineret liste, der primært fokuserer på de særligt samfundskritiske infrastrukturer.

I forlængelse af forelæggelsen af NIS-direktivet, er det værd at bemærke, at regeringen allerede har taget initiativ til at udarbejde en national strategi for net- og informationssikkerhed. Den forventes færdiggjort i 2014.

På it-sikkerhedsområdet er også taget en række andre tiltag i Danmark, herunder er der igangsat undersøgelser som følge af Se og Hør-skandalen, men jeg vil gerne understrege, at disse sager og NIS-direktivet ikke er relateret. Jeg vil komme tilbage til udvalget

med NIS-direktivet på et senere tidspunkt. Men hvis udvalget har bemærkninger til sagen allerede nu, hører jeg gerne disse.

3. Eventuelt

Erhvervs- og vækstministeren: Jeg kan til orientering nævne, at emnet for frokostdrøftelsen vil være internetforvaltning. Drøftelsen vil handle om en fælles europæisk tilgang til fremtidens forvaltning af internettet. Vi oplever i øjeblikket en svækket tillid til internettet. Denne udvikling truer med at bremse vækst og innovation i den digitale økonomi og kan give anledning til nationale tiltag, der risikerer at fragmentere internettet. En række lande, som f.eks. Rusland og Kina, benytter lejligheden til at forsøge at øge regeringernes kontrol med internettet.

Regeringen støtter Kommissionens arbejde og arbejder selv aktivt både i EU og globalt for at bevare det frie og åbne internet. Det er den bedste måde at sikre mulighederne for udvikling af nye, innovative tjenester og derigennem økonomisk vækst. Regeringen arbejder for, at alle interessenter – det vil sige regeringer, erhvervslivet og civilsamfundet – fortsat skal have lige adgang til at komme til orde i internetforvaltningen. Samtidig skal beslutningsprocesser for internettet være inkluderende, gennemsigtige og ansvarlige.

4. Siden sidst

Erhvervs- og vækstministeren havde ingen bemærkninger til dette punkt.

Punkt 6. Rådsmøde nr. 3318 (transport, telekommunikation og energi – transportdelen) den 5. juni 2014

Erhvervs- og vækstministeren: Udover de sager, jeg lige har nævnt, er der også et enkelt søfartspunkt på dagsordenen til transportrådsmødet den 5. juni: rådskonklusioner om søfart. Sagen nævner jeg til orientering. Formålet med rådskonklusionerne er at bidrage til midtvejsevalueringen af EU's strategi for søtransportpolitik 2010-2018. Konklusionerne refererer til den erklæring, som medlemslandene drøftede på et uformelt rådsmøde i Athen den 7. maj. I teksten fokuserer medlemslandene på at sikre rammerne for bæredygtig kvalitetsskibsfart, øget vækst og beskæftigelse og på at fastholde Europas konkurrenceevne på det globale marked for søfart. Rådskonklusionerne er på linje med regeringens generelle holdning på søfartsområdet. Regeringen kan derfor tilslutte sig rådskonklusionerne.

Mødet sluttede kl. 13.03